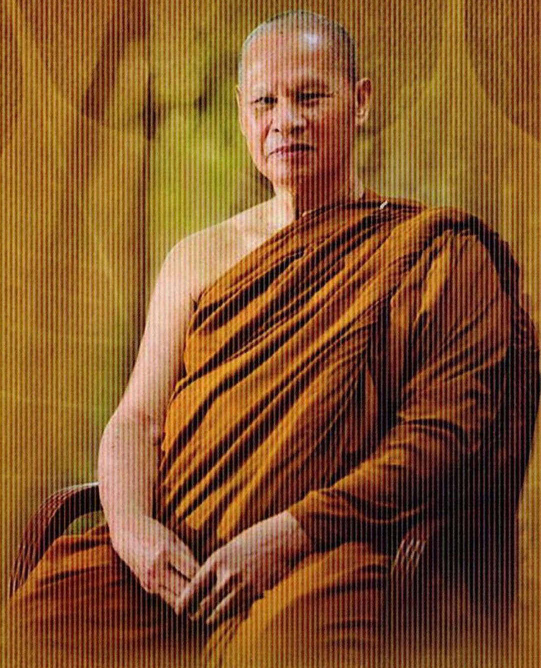
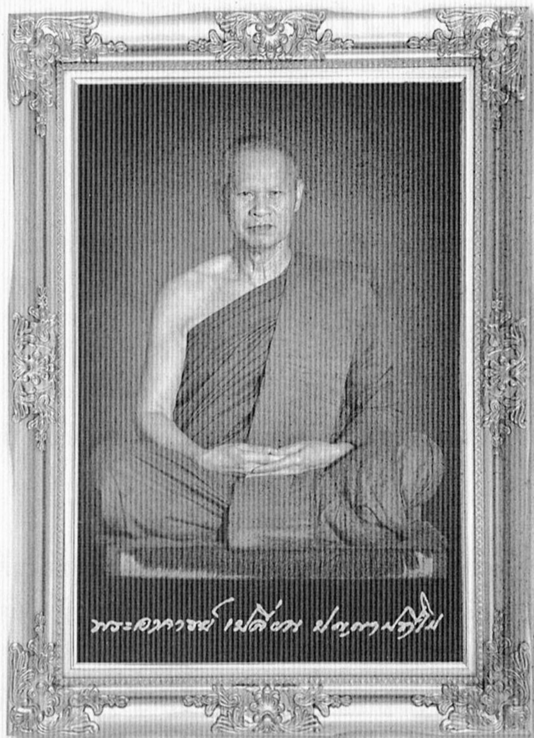

ขันติ - ความอดทน

โดย

พระอาจารย์เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป
วัดอรัญญวิเวก อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

กำหนดการพระราชทานเพลิงศพ

หลวงปู่เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

อดีตเจ้าอาวาสวัดอรัญญวิเวก เป็นกรณีพิเศษ

ณ เมรุชั่วคราว วัดอรัญญวิเวก ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๑๔ - ๑๗ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (ขึ้น ๑๐ - ๑๓ ค่ำ เดือนสาม ปีจอ)

ขันติ- ความอดทน

พระอาจารย์เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

พิมพ์ครั้งที่ ๑	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗	จำนวน	๑๑,๙๙๙ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒	พ.ศ. ๒๕๕๒	จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๓	พ.ศ. ๒๕๕๗	จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๔	กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒	จำนวน	๓๐,๐๐๐ เล่ม

ในโอกาสพิธีพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

ข้าพเจ้าในนามของผู้รวบรวมคณะญาติธรรม และศิษยานุศิษย์
ในการจัดพิมพ์**หนังสือขันติ-ความอดทน** ในครั้งนี้เพื่อถวายเป็นอาจาริยบูชา
ของ **หลวงปู่เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป**
หากการพิมพ์หนังสือในครั้งนี้ผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขอกราบอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นางธนพันธ์ ศิริโยธิพันธุ์

ออกแบบ : กรวรรณ รินต๊ะ
พิมพ์ที่ : บริษัท นันทพันธ์พริ้นติ้ง จำกัด
๓๓/๔-๕ หมู่ ๖ ถ.เชียงใหม่ - หางดง
ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๐๐
โทร. (๐๕๓) ๘๐๔๕๐๘, (๐๘๒) ๑๙๕๖๖๕๖
fb.com/nuntapun.printing
www.nuntapun.com
E-mail: mk@nuntapun

เพิ่มเพื่อนไลน์แอด
@NUNTAPUN

กำหนดการพระราชทานเพลิงศพ

หลวงปู่เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๐๗.๐๐ น. – พระสงฆ์–สามเณร ออกรับบิณฑบาต
และถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์–สามเณร

๑๐.๐๐ น. – พิธีขอขมาสรีระสังขาร **หลวงปู่เปลี่ยน** ปญฺญาปทีโป
– ตั้งขบวนเคลื่อนสรีระสังขารไปยังมณฑลพิธี
ณ เมรุชั่วคราวเชิญสรีระสังขารขึ้นจิตกาธาน

๑๙.๓๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย
พระราชภาวนาวิกรม วิ. (เลี่ยม ฐิตธมฺโม)
เจ้าอาวาสวัดหนองป่าพง จังหวัดอุบลราชธานี

๒๐.๒๐ น. – พิธีสวดพระอภิธรรม โดยพระสงฆ์ ๑๐ รูป

วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๐๗.๐๐ น. – พระสงฆ์–สามเณร ออกรับบิณฑบาต
และถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์–สามเณร

๑๙.๓๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย
พระครูวิบูลธรรมกิจ (หลวงปู่บัวเกตุ ปทุมสิโร)
เจ้าอาวาสวัดป่าปางกื้ดกิตติธรรม จังหวัดเชียงใหม่

๒๐.๒๐ น. – พิธีสวดพระอภิธรรม โดยพระสงฆ์ ๑๐ รูป

๒๑.๐๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย
พระครูอุดมญาณโสภณ (หลวงปู่หลอ นาถกโร)
เจ้าอาวาสวัดอภัยดำรงธรรม (วัดถ้ำพวง) จังหวัดสกลนคร

วันเสาร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๐๗.๐๐ น. – พระสงฆ์–สามเณร ออกรับบิณฑบาต และถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์–สามเณร

๑๐.๐๐ น. – พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

๑๓.๐๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย

พระธรรมดิลก (สมาน สุเมโธ)

ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙ (ธ)

เจ้าอาวาสวัดป่าแสงอรุณ พระอารามหลวง จังหวัดขอนแก่น

๑๔.๐๐ น. – สวดมาติกาบังสุกุล

– ทอดผ้าไตรพระราชทาน จำนวน ๒๐ ไตร

– พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๒๐ รูป พิจารณาผ้าไตรบังสุกุล

๑๕.๐๐ น. – พิธีพระราชทานเพลิง

๒๐.๐๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย

พระเทพญาณวิศิษฏ์ (ชัยทวี คุตฺตจิตฺโต)

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร

๒๑.๐๐ น. – พระธรรมเทศนา โดย

พระครูกิตติปัญญาคุณ (หลวงปู่สวาท ปัญญาธโร)

เจ้าอาวาสวัดโป่งจันทร์ จังหวัดจันทบุรี

วันอาทิตย์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๐๖.๐๐ น. – พิธีเก็บอัฐิ

๐๗.๐๐ น. – พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ฉลองอัฐิ

– ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์–สามเณร

ขันติ - ความอดทน

โดย

พระอาจารย์เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

"ขนฺติ ปรมํ ตโป ติติขา ติ"

ณ บัดนี้ จะอธิบายขยายเนื้อความศาสนธรรมคำสั่งสอน ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอเป็นเครื่องประดับสติปัญญา เพิ่มพูนบารมีพุทธบริษัท อุบาสก อุบาสิกา สาธุชนทั้งหลาย ที่ได้มาพรักพร้อมกันอยู่ในสถานที่นี้ ในวันนี้จะแสดงเรื่องขันติความอดทน เป็นหนทางที่ให้บรรลุมรรคผล ไปถึงจุดหมายปลายทางที่บุคคลที่พึงปรารถนาตั้งเอาไว้ได้ เหตุฉะนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงอยากให้พวกเรา

ท่านทั้งหลายเป็นผู้มีขันติความอดทน อดกลั้น ทนทาน เป็นตบะของนักปฏิบัติอันจะได้บรรลุผลคุณงามความดีที่เราต้องการให้เกิดให้มีขึ้นแก่ตนเองได้ การที่พวกเราท่านทั้งหลายมามีความตั้งใจขวนขวายหาซึ่งคุณงามความดี เพื่อที่จะให้ได้เป็นที่พึ่งของเรานั้น อันคนเราที่เกิดขึ้นมาร่วมโลกอยู่ด้วยกัน การที่บุคคลเราจะมีขันติสม่ำเสมอกันนั้นเป็นของยาก หากบุคคลเป็นผู้ไม่มีศรัทธาและเป็นผู้ไม่มีความอดทนขยันหมั่นเพียรในการกระทำกิจการงานหน้าที่ของตนด้วยเป็นผู้มีขันติความอดทนแล้ว ผลก็จะไม่ได้ดีอะไร เกิดขึ้นมาแก่ตนออกมา แม้อุบาสก อุบาสิกา พุทธบริษัททั้งหลายก็ดี จะทำการงานอะไรให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้น ก็อาศัยต้องมีขันติความอดทนกันทั้งนั้น การที่บุคคลเรามีความอดทนนี้ เป็นสิ่งที่มีผลมีประโยชน์ยิ่งใหญ่ไพศาลจนทำให้บุคคลนั้นบรรลุมรรคผล เข้าสู่เมืองนฤพานได้ ตั้งแต่สมัยครั้งพุทธกาลโน้นผ่านมาแล้วก็ดี ก็มีนักปฏิบัติทั้งหลายได้พากันเป็นผู้ขยันขันแข็ง มีความอดทน อดกลั้น ทนทานจริง ๆ นั้นได้บรรลุผลความดีมีผลมามากแล้ว เหตุฉะนั้นเมื่อในปัจจุบันนี้ก็เหมือนกัน หากบุคคลทำอะไรทุกสิ่งทุกอย่างทำด้วย เป็นผู้มีขันติความอดทนแล้ว ในการกระทำงานด้านวัตถุก็ดี ด้านการรักษาศีลก็เหมือนกันนั้นก็ดี ด้านการนั่งทำสมาธิ นั่งเจริญเมตตาภาวนาฝึกฝนอบรมจิตใจนั้นก็เหมือนกัน ก็อาศัยซึ่งขันติความอดทนกันทั้งนั้น ขันติความอดทนนี้เป็นของที่มีประโยชน์มากมาย เป็นหนทางที่นักปฏิบัติทั้งหลายท่านสรรเสริญเอาไว้นักปราชญ์ทั้งหลายที่ท่านจะได้เป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต

เมธีทั้งหลายนั้น ก็อาศัยซึ่ง ท่านมีขันติความอดทน ทำอะไรแม้การงานทางภายนอกก็เหมือนกัน บุคคลทำการงานนั้นจะสู้ทนต่อกิจการงานนั้น ๆ ไม่คิดถึงความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า อะไรนั้นอย่างหนึ่ง ก็มีความอดทนทั้งร้อนและทั้งหนาว ท่านก็ไม่ย่อท้อ ไม่ย่อหย่อน สู้ทนต่อความหนาวสู้ทนต่อความร้อน อันนี้ก็เรียกว่าขันติความอดทน ทำการงานนั้นด้วยเป็นผู้มีความอดทนอยู่ กิจการที่กระทำงานนั้นจึงจะสำเร็จลุล่วงไปได้ การงานทางโลกนั้นมีมากมายหลายสิ่งหลายอย่างนานัปการ การที่จะทำการงานในกิจต่าง ๆ มีมากมาย จะพรรณนาไม่มีที่สิ้นสุดลงได้ การงานทั้งหลายเหล่านั้นจะสำเร็จไปได้ก็อาศัยซึ่งมีความพากความเพียรและพยายาม มีขันติความอดทนกันทั้งนั้น งานนั้นจึงสำเร็จลุล่วงไปได้ รับผลรับประโยชน์ ให้ได้รับซึ่งความสุขความสบายได้ งานแต่ละชิ้นละอันเรามาพากันพิจารณาให้เข้าใจเช่นนี้ งานภายนอกทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จไปด้วยดีก็เพราะบุคคลนั้นมีขันติความอดทนกระทำอยู่ งานนั้น จึงสำเร็จไปได้ดังประสงค์ แม้คนจะทำบุญทำทานการกุศลก็ดี จะไปที่โน้นที่นี้ด้วยความทุกข์ยากลำบากในการทำอาหารการกิน ทำบุญทำกุศลเหมือนกันคนจะสร้างกุฎิ วิหาร ศาลา โรงร้าน ก็ดี ขุดบ่อน้ำ ก่อถนนให้คนไปมาสะดวกสบายก็ดี ก็ต้องอาศัยซึ่งขันติ ความอดทนเหมือนกัน คนจะทำยารักษาโรคภัยไข้เจ็บให้สำเร็จเป็นหยูกเป็นยาขึ้นได้ บำบัดโรคภัยไข้เจ็บก็ต้องมีขันติความอดทนมีความเพียรขยันขันแข็งอยู่ไม่ย่อหย่อนทำหยูกทำยานั้นก็จึงจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้เป็นยามาบำบัดโรคภัย

ไข้เจ็บของคนได้ ก็ต้องมีขันติความอดทนทั้งนั้น ยาจึงสำเร็จมาได้ด้วยการเสาะแสวงหาเคมีต่าง ๆ และรากไม้ต้นไม้ก็ดี ด้วยการแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มารวบรวมเข้ากันนั้น ต้องมีความอดทน ยานั้นจึงจะสำเร็จไปได้ ผลออกมาก็ได้ใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บบำบัดทุกขเวทนาให้หายไป ได้รับซึ่งความสุขความสบายไปได้ ก็ด้วยอาศัยซึ่งขันติความอดทนทั้งนั้น เรามาพากันพิจารณา ให้เข้าใจเช่นนี้แหละว่า งานทั้งภายนอกทั้งหลายเหล่านี้ก็อาศัยซึ่ง ขันติความอดทน การกระทำนั้นจึงได้รับผลรับประโยชน์ออกมาได้ ได้รับซึ่งความสุขได้นี่แหละ มาพิจารณาดูอย่างนี้อีกอย่างหนึ่ง

ขันติความอดทนอีกอย่างหนึ่งนั้น ขันติความอดทนในการที่บุคคลจะไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง อันนี้มาพิจารณาลงไปให้เข้าใจอีกอย่างหนึ่ง การที่บุคคลจะรักษาศีลก็ต้องมีขันติ ความอดทน ก็ออกมาจากที่ไหน คือความไม่โลภ คำว่า ความไม่โลภนี้ ก็มองเห็นได้ว่าคนที่ไม่อยากมาก เพราะถ้าหากมีความอยากมากเกิดขึ้นแล้ว เราก็ใช้ขันติความอดทนเอาไว้ เหมือนบุคคลที่จะฆ่าสัตว์ตัดชีวิตก็ดี ก็ต้องมีขันติความอดทนไม่กระทำ อดกลั้นเอาไว้ ศีลของตนเอง **จึงจะได้ในข้อที่ ๑** ก็คือรักชีวิตของบุคคลอื่น สัตว์อื่น เหมือนกับชีวิตของตนเองนั้นแหละ ก็เพราะอะไรจึงจะเกิดขึ้นมาได้ ก็เพราะเรามีขันติความอดทนเอาไว้ ความโกรธ ความโทสะพยาบาท จะเกิดขึ้นไม่ได้ก็อาศัยซึ่งขันติความอดทนเอาไว้เหมือนกัน มันจึงไม่ฆ่าสัตว์ เบียดเบียนสัตว์ และเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

ทุบตี ฆ่าฟันรันแทงกัน อดกลั้นเอาไว้ อันนี้ก็อาศัยซึ่งขันติความอดทน ศีลข้อที่ ๑ จึงได้ ขันติความอดทน**จะได้ศีลข้อที่** ๒ นั้น เมื่อเห็นทรัพย์สมบัติของบุคคลอื่นมากมายก่ายกองก็ดี เห็นสิ่งของต่าง ๆ นานาก็ดี ไปเห็นอยู่ที่ใดก็ไม่คิดจะฉ้อจะโกงเอาของบุคคลอื่นนั้นมาเป็นของตน เพราะอดกลั้นเอาไว้ คิดถึงใจของบุคคลอื่น คิดถึง บุคคลอื่นหามาได้ยากด้วยความลำบาก ตนเองก็จึงอดกลั้นเอาไว้ ถ้าหากเราไม่มีขันติความอดทนแล้วมันก็จะเป็นโจรเป็นขโมย ทั้งปล้น ทั้งจี้ เอาทรัพย์สมบัติของบุคคลอื่นได้ เพราะอาศัยอะไรจึงเป็นเช่นนั้นไม่ได้ ก็เพราะอาศัยซึ่งเป็นผู้มีขันติความอดทน อดกลั้นเอาไว้ จึงไม่ให้ล่วงเกินในศีลข้อนี้ไป อันนี้เรียกว่า ขันติ ความอดทนได้ ศีลข้อที่ ๒ เป็นผลออกมา ขันติความอดทนนั้น อันที่บุคคลเห็นสามี ภรรยาซึ่งกันและกันแล้วไม่ล่วงเกินก็อาศัย ซึ่งมีขันติความอดทนอยู่ในใจ ไม่เหยียบย่ำจิตใจของบุคคลอื่น เมื่อมีความอดกลั้นอดทนเอาไว้แล้ว เป็นผู้มีขันติตั้งอยู่ในใจแล้ว ก็ไม่ล่วงเกินสามีภรรยาของบุคคลผู้ใดไปได้ **ก็ได้ศีลข้อที่** ๓ ขันติความอดทน**จะรักษาศีลข้อที่** ๔ ได้ ก็อาศัยซึ่งว่ามองเห็นแล้วว่าการพูดจาปราศรัยของบุคคลให้มีสัจจะจริง ตรงไปตรงมานั้นมีคุณค่ามีสาระมีประโยชน์ เป็นการพูดจาปราศรัยที่ไม่มีโทษอะไร ถ้าหากพูดจาปราศรัยไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว คนอื่นเขาจะไม่เชื่อฟังคำพูดของเรา คำพูดของเราก็จะเสียประโยชน์ ก็เลยมีขันติความอดทนไม่โกหกบุคคลอื่น จึง

พูดจาปราศรัยคำซื่อสัตย์ สุจริตตรงไปตรงมาต่อกัน ก็อาศัยอะไร ก็อาศัยซึ่งขันติความอดทนนั้นไม่ล่วงศีลของตนเองไปได้ นี่ขันติความอดทนก็เป็นประโยชน์ได้ ศีลข้อที่ ๔ การขันติความอดทนจะได้**ศีลข้อที่ ๕** นั้นแม้จะเห็นสุรายาเมาอยู่ที่ไหน แค็ป ฝิ่น เฮโรอีนอยู่ที่ใดก็ตามเราจะเห็นอยู่ที่ใดแล้ว จะมีขันติความอดทนเอาไว้ว่าของนี้มันเป็นของที่มีภัยและมึนเมา เป็นฐานแห่งประมาท เสียกิริยามารยาทของมนุษยธรรมผู้ตั้งอยู่ในธรรมจึงมีขันติความอดทนเอาไว้ไม่ล่วงเกิน ไม่ดื่มสุราสูบกัญชา ยาฝิ่น แค็ป เฮโรอีน ผงขาวอะไร เพราะอะไร เพราะคนนั้นมีขันติความอดทนอดกลั้นเอาไว้ ไม่ล่วงเกินศีลของตนก็เลยเป็นผู้มีศีลอันนี้แหละเรามาพิจารณาให้เข้าใจ บุคคลจะตั้งอยู่ในศีลได้ก็ต้องอาศัยซึ่งเป็นผู้มีขันติความอดทนเอาไว้ด้วยไม่เจตนาล่วงเกินในศีลของตนเองนั้นไป ตนเองก็เลยเป็นผู้มีศีลมีธรรมเกิดขึ้นในตน อย่างนี้ก็เรียกว่าขันติความอดทนให้ผลให้บุคคลเป็นผู้มีศีลมีธรรมเกิดขึ้น

ถ้าผู้รักษาศีล ๘ ก็ดี ก็มีขันติความอดทนไม่รับประทานอาหารในเวลาตั้งแต่ตอนเที่ยงวันแล้วไปจนถึงวันใหม่ ก็อาศัยซึ่งว่าเป็นผู้มีขันติความอดทนนั่นเอง เพราะต่อสู้ต่อความหิว ความกระหาย ไม่ย่อหย่อนเป็นคนที่กล้าหาญอดกลั้นเอาไว้ เราก็เลยได้ศีลข้อที่ ๖ เพิ่มเติมเข้าไปอีกศีลข้อที่ ๗ ก็ดี เราไม่ไปเที่ยวดูลิเกละครก็ดี ดีดสีตีเป่า ร้องรำทำเพลงอะไรเราไม่ทัดทรงดอกไม้ ทาเครื่องลูบไล้ ของหอมกระแจะจันทน์ต่าง ๆ

เหล่านี้อะไร มีขันติอดทนเอาไว้ไม่ตบแต่งในสิ่งเหล่านั้นเพื่อให้ตนเองนั้น เพลิดเพลินกับสิ่งทั้งหลายเหล่านั้น นี่ มีขันติอดทนเอาไว้ก็เลยได้ ศีลข้อที่ ๗ ศีลข้อที่ ๘ นั้น เราก็มีขันติความอดทนเหมือนบุคคล ออกมาจากบ้านของตนเอง ถ้าเรา นอนอยู่ในบ้านเราก็นอนอยู่ในห้องแอร์ ก็ดีหรือมีพัดลมเป่าสบายอย่างนี้ อยู่ที่สะดวกสบายนอนเบาะเมาะนวม หรือมีเตียงสปริงนอนอยู่อย่างสะดวกสบายอะไรอย่างนี้ อยู่ที่โอ่โถงอะไร อย่างนี้ เมื่อตนเองนั้นออกมาได้ ออกจากเบาะเมาะนวม ออกจากห้องแอร์ ออกจากพัดลม เป่าให้เย็นสบาย ละออกมาได้ เมื่อตนเองละออกจาก สิ่งทั้งหลายเหล่านั้นได้ ไม่ติดอยู่ในสัมผัสอย่างนั้นออกมานอนเสื่อ ผืนหนึ่ง ผ้าปูผืนหนึ่งก็ดี นอนกระดานก็มีความขันติอดทนอยากได้ ศีลข้อนี้เอาให้ได้ ให้เป็นผู้มีศีล ๘ เกิดขึ้น เพราะอะไรก็เพราะขันติ ความอดทน เมื่อนอนในสิ่งที่มีความแข็งความเจ็บปวดอยู่บ้าง แต่อดทน เอาไว้เพราะอยากได้ศีล อยากเป็นผู้มีศีลมีธรรมเกิดขึ้น อันนี้แหละ เรียกว่าขันติ ความอดทน ก็ทำให้บุคคลนั้นมารักษาศีลอุโบสถศีล ศีล ๘ ได้โดยบริบูรณ์ ก็อาศัยอะไรจึงได้ศีลบริบูรณ์ ก็อาศัยซึ่งมีขันติความอดทน ตั้งเอาไว้ บุคคลนั้นจึงเป็นผู้ได้ศีลเป็นผู้มีศีลเกิดขึ้นแก่ตนเองดังนี้ นี่แหละขันติความอดทนมีผลมีประโยชน์มากอีกอย่างหนึ่ง

ขันติความอดทนนั้นอีกอย่างหนึ่งอะไร ขันติความอดทนต่อ ความโกรธ เมื่อหากเรามาพิจารณาดูแล้วว่า ความโกรธจะเกิดขึ้น โทสะ

จะเกิดขึ้น พยาบาทจะเกิดขึ้นเพราะอะไรเพราะคนเรานี้อยู่ด้วยกันไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันแล้ว การแสดงด้วยกายอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ไม่ถูกต้องจริตนิสัยต่อกัน เหมือนจะฆ่า จะทุบ จะตี มองหน้า มองตากัน เหมือนโกรธเหมือนเคียด เหมือนแค้นกัน จะขบ จะกัดกันกินนี้ อันนี้ก็มีอย่างหนึ่งการพูดจาปราศรัยนินทาต่าง ๆ นานา เกิดขึ้นนานัปการทั้ง ๑๐ อย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้อย่างนี้ การที่บุคคลจะมีขันติความอดทนต่ออารมณ์ที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง ด้วยสายตาเราได้เห็นเห็นสิ่งต่าง ๆ นานา คนอื่นแสดงแบบนั้นแบบนี้ เหมือนจะทุบ จะตีจะฆ่า จะฟัน จะแทงก็ดี เรามีขันติความอดทนเอาไว้ เขาไม่ได้มาทุบมาตีเราอะไร เราก็มีความอดทนอดกลั้นเอาไว้ ไม่ให้ตนเองมีความโกรธเกิดขึ้นในจิตในใจของเรา ก็ด้วยอาศัยซึ่งขันติความอดทนเอาไว้นั่นเองความโกรธจึงไม่เกิดขึ้น โทสะก็จะไม่เกิดขึ้น พยาบาทก็จะไม่เกิดขึ้นก็บุคคลนั้น มีขันติความอดทนเอาไว้

บัดนี้ขันติความอดทนอีกอย่างหนึ่ง เมื่อบุคคลอื่นเขามานินทาต่าง ๆ นานา ว่าคนนั้นไม่ดีอย่างนั้นอย่างนี้ คนนั้นเหมือนกับสัตว์เดรัจฉานอะไร หรือว่าคนจนทุกข์ไร้เข็ญใจทุกข์จนก็ดี หรือว่าคนนั้น เป็นคนขี้ร้ายขี้เหร่ก็ดี อย่างนี้ต่าง ๆ นานา ที่เขาจะติฉินนินทา คนนั้นทำไม่ดีอย่างนั้นอย่างนี้อะไร คนขี้เกียจขี้คร้านอะไรนานาต่าง ๆ มันมีมากมาย อันการนินทาซึ่งกันและกันนั้น กระทบกระเทือนซึ่งกันและกันด้วยคำพูดจา ปราศรัย

ออกมานั้น เหตุฉะนั้นบุคคลที่จะไม่โกรธต่อบุคคลอื่นนั้น ก็ต้องมีขันติความอดทนเอาไว้ ต่อสู้ต่อคำนินทาต่าง ๆ นานา มองดูแล้วว่าองค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้นเป็นบรมครู ก็มารู้มาทำความเข้าใจว่าการนินทาต่าง ๆ นานานั้น บางทีนั้นเราทำดีอยู่เขาก็ว่าเราทำไม่ดีไม่ถูก เราขยันขันแข็งอยู่ ทำการงานเขาก็ว่าไม่ขยันขันแข็งอะไรต่าง ๆ นานาในโลกนี้เขาจะเก็บรวบรวมมาด่า มานินทาให้เราต่าง ๆ ได้ คำนินทามันมีมากมายหลายอย่าง สมมุติขึ้นมาหลายชาติหลายภาษา หลายภาคหลายเผ่า หลายหมู่หลายกลุ่มอย่างนี้ มันมีคำนินทาต่าง ๆ นานาเกิดขึ้นกระทบกระเทือนซึ่งกันและกัน มันดังเข้ามาในหู สัญญาจำไว้ลงมาถึงจิตวิญญาณที่ควบคุมใจอยู่วิญญาณก็หมายรู้ว่าเขาด่าเราอย่างนั้นอย่างนี้ เขากระทบกระเทือนเราอย่างนี้ เขาติฉินนินทาเราอย่างโน้นอย่างนี้ต่าง ๆ นานา เกิดขึ้นทั้งหลายเหล่านี้แหละ คำนินทาทั้งหลาย เรามาพิจารณาดูแล้วว่าพวกเรานี้ยังไม่เป็นคนที่มีปัญญาเฉลียวฉลาดอะไร ยังไม่บรรลุมรรคผลนิพพานอะไร ไม่ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์อะไร ตั้งแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นคนวิเศษวิโสบริสุทธิ์ บริบูรณ์ที่สุด เลื่องลือดังสนั่นหวั่นไหวทั่วโลก แต่ก็ยังมีคนนินทาอยู่ต่าง ๆ นานา อยู่นั่นเองใส่ร้ายป้ายสีต่าง ๆ นานา อยู่เหมือนกัน ประสาพวกเรานี้ทุกคนนั้นไม่เป็นคนวิเศษอะไร เขาก็ด่าทั้งวันทั้งคืน นินทาทั้งวันทั้งคืนซิ เมื่อเขานินทาต่าง ๆ นานา ทั้งวันทั้งคืนอย่างนี้ เราจะทำอย่างไรเราจึงจะไม่โกรธไม่มีโทสะเกิดขึ้น ไม่มีพยาบาทเกิดขึ้นแก่เรา ในจิตใจของเราให้จิตใจของเราเศร้าหมอง

ก็ต้องอาศัย ซึ่งขันติความอดทนนั่นเอง **เราก็นึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าโน้น ท่านบริสุทธิ์ยังมีคนนินทากาเลต่าง ๆ ได้ แต่พวกเราท่านทั้งหลายนี้ทั้งภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา เขาก็นินทาทั้งวันยังค่ำซิ** ถ้าเรายังไม่บริสุทธิ์บริบูรณ์ บางทีเขาอาจจะนินทาเรา เราไม่ดีจริง ๆ ก็มี บางทีเราดีอยู่เขาก็นินทา โลกนี้มันเป็นอย่างนี้ **เราก็เรียนให้เข้าใจว่า โลกนี้ทำดีมันก็นินทา ทำไม่ดีมันก็นินทา อยู่เฉย ๆ มันก็ต้องนินทา มันมีปากแล้วแต่มันจะพูดไป ทั้งหญิงและทั้งชายก็ดี ภิกษุสามเณร ก็เหมือนกันยังนินทากันอยู่เหมือนกัน** แต่ญาติโยมนั้นมันก็เป็นธรรมดา ก็ต้องนินทากันอยู่ จะทำดีแค่ไหนพวกเรามาปลงใจลงอย่างนี้ซิ เพื่อจะให้รู้ให้เข้าใจว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรทำอย่างไร ใครพูดก็ คนนั้นซิบาป คนพูดเขาก็บาปเองเขาก็ก่อเหตุขึ้นมาเองของเขา เรียกว่ากรรมเป็นของของตน เขากระทำกรรมอะไรด้วยกายของเขา เขาพูดจาปราศรัยอะไรไม่ดีด้วยปากเขา เขาก็ต้องเป็นบาปของเขาเอง ถ้าคนอื่นดีอยู่ว่าไม่ดีมันก็ต้องเป็นบาป อันนี้แหละพวกเราท่านทั้งหลาย มาพิจารณาอย่างนี้ เมื่อพิจารณาเข้าไปอย่างนี้แล้วมันก็มีขันติความอดทนเอาไว้ อดกลั้นเอาไว้อย่าให้มันโกรธเขา ความโกรธอย่าให้มัน โกรธเขา เป็นเรื่องของเขาไม่ใช่เรื่องของเรา อย่าให้มีโทสะเกิดขึ้นถึงทุบถึงตีคนอื่น อดกลั้นอดทนเอาไว้นี่อย่าให้มีพยาบาทอาฆาต จองเวรแช่งชักหักกระดูกคนอื่นขึ้นภายในใจ จะทำลายล้างผลาญชีวิตของเขาให้ย่อยยับดับไปอย่าให้ดวงจิตดวงใจของเราเกิดขึ้นอย่างนั้น ให้กิเลสความโกรธนี้โทสะพยาบาทนี้มาเหยียบย่ำจิตใจของเรา ให้เป็นผู้มีขันติ

ความอดทนเอาไว้ ตั้งใจอดกลั้นเอาไว้ อย่าให้มันแสดงออกมา ถ้าบุคคลใดมีขันติความอดทนอดกลั้นเอาไว้ได้ไม่ให้ใจมันขุ่นเคือง อยู่ภายในใจก็ใช้สติปัญญาประคับประคองควบคุมเอาไว้ ตั้งใจอดกลั้นเอาไว้อย่าให้มันรั่วไหลออกมาภายนอก อย่าให้มันรั่วไหลออกมาทางปาก อย่าให้มันรั่วไหลออกมาทางกายถึงทุบถึงตีคนอื่นแสดงออกมา ให้เป็นผู้มีขันติความอดทน โสรัจจะความสงบเสงี่ยมเจียมตัวเอาไว้ พยายามที่จะประคับประคองจิตใจของตนเองด้วยเป็นผู้มีสติปัญญาเอาไว้ นี่แหละเป็นเรื่องที่สำคัญ มันจะเป็นผลเป็นประโยชน์ให้เรา เป็นคนที่มีความอยู่สง่าหากบุคคลนี้มีขันติความอดทน โสรัจจะความเสงี่ยมเจียมตัว นั่งอยู่สบายไม่แสดงอาการต่าง ๆ ออกมา ไม่พูดจาปราศรัยให้มันล่วงออกมาทางปากของเรา เพราะมีสติปัญญาคุมเอาไว้อย่างนี้ เรียกว่าเป็นผู้มีขันติความอดทน ได้ผลออกมา ก็คือ อยู่ด้วยความสะดวก มีความสุขความสบายนั่นเอง นี้เป็นข้อที่สำคัญ ทำไมจึงสบาย เพราะไม่มีความโกรธเพราะไม่มีโทสะเกิดขึ้นทุบตีใคร เพราะไม่มีพยาบาทอยู่ในจิตใจของเราจิตใจก็เลยมีความสุขความสบายอยู่ ไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อนมาเหยียบย่ำจิตใจของเราเลย ใจก็เลยสบาย ผลออกมาคืออะไร ก็คือความสบาย นี่แหละขันติ ความอดทนเป็นผลเป็นประโยชน์ให้บุคคลอยู่ด้วยความสง่าผ่าเผย หน้ายิ้มแย้มแจ่มใสได้ หน้าตาไม่เหี่ยวแห้งเหมือนกับบุคคลที่จะเหี่ยวแห้งร่วงโรยไป ไม่เศร้าหมองขุ่นมัว ดูหน้าตาก็ดี แช่มชื่นแจ่มใสไม่หงุดหงิด นี่เป็นผลเป็นประโยชน์ออกมาได้ นี้ขันติความอดทนอีกอย่างหนึ่ง

ขันติความอดทนอีกอย่างหนึ่งนั้นอย่างไร อดทนต่อทุกขเวทนา อดทนต่อความร้อนที่มาถูกร่างกาย อดทนต่อความหนาวที่มาถูกต้องร่างกายของเรา อดทนต่อความหิว ความหิวอาหารก็ดีมีความอดทนอดกลั้นเอาไว้ อดทนต่อความกระหายน้ำก็ต้องอาศัยซึ่งขันติความอดทนเอาไว้ นี่อย่างหนึ่ง อดทนต่อเวทนาทั้งหลายเหล่านี้ ก็มาอดทนทุกขเวทนาอีกอย่างหนึ่ง เวลามีโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้น มีปวดแข้ง ปวดขาก็ดี ปวดศีรษะก็ดี ปวดเจ็บป่วยอะไรในร่างกายทั้งหลายนี่ มีร่างกายแล้วมันมีโรคภัยไข้เจ็บ มีที่เจ็บที่ปวดหลายที่หลายสถาน หลายกาลหลายเวลามันจะเป็นอะไรในร่างกายนี้ มันจะเกิดขึ้นมาได้อยู่ตลอดเวลาเลย เช่นความทุกขเวทนาเกิดขึ้นอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นท่านให้มีขันติความอดทนเอาไว้ ดังท่านทรงแนะนำสั่งสอนภิกษุสามเณรเอาไว้ ว่าให้เป็นผู้มีขันติความอดทน ต่อทุกขเวทนา เมื่อมีโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้นแก่ตนเองก็ต้องเป็นนักต่อสู้ และชนิดหนึ่ง เวลาเจ็บที่ไหน ปวดที่ไหน ต้องบอกภิกษุ สามเณรด้วยกัน ว่าเจ็บตรงนั้นเจ็บตรงนี้ วันนี้เป็นมากวันนี้เป็นน้อย ต้องแสดงบอกออกมาให้เพื่อนภิกษุทั้งหลายเข้าใจ แม้ศรัทธาญาติโยมก็เหมือนกัน อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย เมื่อมีโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้นแก่ตนเองก็ต้องเป็นผู้มีขันติความอดทนกันทั้งนั้น มันจึงจะสบายใจแก่บุคคลที่เห็น เวลาเป็นแพทย์เป็นหมอจะรักษาโรคภัยไข้เจ็บก็ดีถามตรงนั้นตรงนี้เป็นอย่างไง ก็บอกไปตามที่มันเป็นอย่างนั้นให้ผู้ที่รักษาได้ มีความสะดวกสบาย ว่าวันนี้มันสบายกว่าเมื่อวานนี้ก็ให้รู้

วันนี้มันหนักกว่าเมื่อวานนี้ก็ต้องให้รู้ อันนี้แหละเรียกว่าบุคคลบอกตามตรง แต่ก็ต้องมีความขันติอดทนเอาไว้ต่อสู้เป็นนักปฏิบัติ ไม่ร้องครวญคราง โวยวายอะไรกระวนกระวายจนเกินไป ไม่ร้องห่มร้องให้สะทกสะท้าน อะไรอย่างนี้เรียกว่าเป็นผู้มีขันติความอดทนเอาไว้ นี้เป็นข้อสำคัญ ต่อสู้โรคภัยไข้เจ็บทุกขเวทนาทั้งหลาย ก็ด้วยเป็นผู้มีความอดทนอดกลั้นมีความทนทานเป็นตบะของนักปฏิบัติ

บัดนี้ขันติความอดทนต่อไปอีกอย่างหนึ่ง ขันติความอดทนที่พวกเราท่านทั้งหลาย แม้อุบาสก อุบาสิกา ทุกคนก็ดี ภิกษุสามเณรก็ดี เมื่อหากเรามาทำความพากเพียร นั่งเจริญเมตตาภาวนาก็ดี ต้องเป็นนักต่อสู้ทั้งร้อนและทั้งหนาว ทั้งเจ็บแข้งเจ็บขา อิดเหนื่อยเมื่อยล้าก็ตาม ต้องมีขันติความอดทนเดินจงกรม ขันติความอดทน นั่งเจริญเมตตาภาวนา ขันติความอดทนตั้งเอาไว้หากเราไม่มีขันติความอดทนแล้วเวลาเรานั่งเจริญเมตตาภาวนาเมื่อทุกขเวทนาเกิดขึ้น ปวดแข้งปวดขาปวดหลังปวดเอวก็ดี มีร้อนมีหนาวก็ดี มันจะหงุดหงิด หงุดหงิดกับทุกขเวทนาที่เกิดขึ้น เหตุฉะนั้นเราก็เป็นผู้ที่มีขันติความอดทนในการทำความเพียรของตนเอง มันจึงจะได้บรรลุผลทำให้จิตใจของตนได้สงบระงับเป็นสมาธิได้ อันนี้แหละ หากเรามีโรคภัยไข้เจ็บบ้างเกิดขึ้นในสรรพางค์ร่างกายของเรา แต่เราก็ไม่ต้องย่อท้อในการทำความเพียรของเรา ทำไปเรื่อย ๆ ทำไปได้น้อยก็ต้องทำไปตามกำลังของเรา ถ้าหาก

โรคภัยไข้เจ็บไม่มีในร่างกายของเราแล้ว มันปวดขึ้นมาเมื่อเรานั่งเฉย ๆ เราก็ไม่ต้องกลัวว่ามันจะเป็นโรคภัยไข้เจ็บอะไร เราก็ต้องมีขันติความอดทนเอาไว้ นั่งไปเรื่อย ๆ พิจารณาไปเรื่อย ๆ อยู่อย่างนี้แหละ ไม่ย่อหย่อนว่ามันจะล่วงลับดับไปได้ง่าย ๆ อย่างนี้ไม่ต้องคิดถึงมันหรือกลัวถึงมันอะไร เรียกว่าขันติความอดทน

เมื่อเรามีขันติความอดทนแล้ว มาพิจารณาดูจิตใจของตนเข้าไปอีก เมื่อจิตใจของเราไม่อยู่เป็นสมาธิ มันวิ่งออกไปโน้นไปนี่ เราจะไปหงุดหงิดมันเกินไป ใช้สติปัญญาของเรา เอาจิตใจของเรามาหาข้อธรรมกรรมฐาน เมื่อมันไม่สงบมากวันนี้ เราก็ต้องไม่เดือดร้อนอะไร เราก็ใช้สติปัญญาพยายามทำความเพียรของตนเองไปเรื่อย ๆ ไม่หยุดไม่หย่อนทำไปเรื่อย ๆ มีช่องว่างเวลาไหนก็ทำไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ เรียกว่าเป็นผู้มีขันติความอดทนเอาไว้ อย่าพึ่งไปออกง่าย ๆ เวลาเราทำความเพียรเราก็ต้องใช้สติปัญญาติดตามจิตของตนเองอยู่เรื่อย ๆ อย่างนั้นแหละ อดทนเอาไว้ครูบาอาจารย์ท่านได้ทำมาก็ดี ท่านต้องอดทน เดินจงกรมท่านก็อดทน นั่งท่านก็อดทน เมื่อจิตใจไม่อยู่ท่านก็อดทนใช้สติปัญญาอยู่นั่นแหละ จิตมันออกไปก็ดึงมันเข้ามา มันออกไปก็ติดตามมันมาอยู่อย่างนั้น เอาจิตใจมาอยู่กับข้อธรรมกรรมฐานทำอยู่อย่างนี้ก็อาศัยซึ่งความขันติ ความอดทนทั้งนั้นแหละ หากทำไปทำมาอยู่ด้วยความอดทนด้วยความพากเพียร พยายามอยู่ไม่หยุดอย่างนี้ เอาไปเอามาจิตใจก็เลย

สงบระงับเป็นสมาธิ ในขั้นต้นก็ได้ขณิกสมาธิสงบบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ไม่ต้องอ่อนแอ ท้อแท้อะไร ก็ทำไปเรื่อย ๆ เดี๋ยวจิตสงบลึกลงไปถึงอุปจารสมาธิก็นานไปหน่อย อย่างนี้เราก็ไม่ท้อถอย ก็ทำไปเรื่อย ๆ ใช้สติปัญญาควบคุมจิตใจของตนเองอยู่ ประคับประคองอยู่กับข้อธรรมกรรมฐานไปเรื่อย ๆ ไม่หยุดเอาไปเอามาจิตใจก็เลยสงบระงับ เป็นสมาธิถึงอัปปนาสมาธิถึงชั่วโมง สองชั่วโมง สามชั่วโมงเกิดขึ้นได้ ก็อาศัยอะไรบุคคลที่จะได้จิตใจให้สงบระงับเป็นสมาธิขึ้นมาได้ ก็อาศัยซึ่งขันติ ความอดทนนั่นเอง ไม่ท้อถอย นั่นเอง จิตใจจึงสงบระงับเป็นสมาธิ ถ้าหากเราขาดขันติความอดทนแล้วมันเสียอย่างไรเสีย โอ๊ย! ทำไปทำมาไม่สงบเดี๋ยวอยากหนีออกแล้วไม่อยากทำต่อไป ผลมันก็เลยทำจิตใจของตนเองไม่สงบระงับเป็นสมาธิ แล้วก็เสียหายเฉย ๆ ไม่ได้ประโยชน์ ไม่ได้รับความสงบความสุขเหมือนกับบุคคลอื่นอันนี้แหละเป็นข้อสำคัญ พวกเราท่านทั้งหลาย ควรที่จะพากันทั้งภิกษุ สามเณร และอุบาสก อุบาสิกาก็ดีขอให้มีขันติความอดทนเอาไว้ในการทำความเพียรของตนเอง คือฝึกฝนอบรมจิตใจให้เป็นสมาธิ นี่เป็นหนทางที่พวกเราท่านทั้งหลายเรียกว่าเป็นตบะของนักปฏิบัติ ผู้มีขันติความอดทนเอาไว้อย่างนี้ อดกลั้นเอาไว้ขยันขันแข็งทำความเพียรอยู่ไม่ต้องหยุดไม่ต้องอ่อนแอท้อแท้อะไรนี่ต้องอาศัยขันติความอดทนนั่นแหละ เอาไว้ดูตั้งแต่สมัยครั้งพุทธกาลดูบางท่าน บางองค์เดินจงกรมจนเท้าแตกเลยทีเดียว อดทนเอาจริง ๆ ครูบาอาจารย์บางองค์ในสมัยปัจจุบันนี้เดินจงกรมไปได้ตั้งสองสามชั่วโมง

ก็มี บางท่านบางองค์นั่งทั้งวันทั้งคืนเลยทีเดียว เพราะอะไรท่านจึงนั่งได้ ท่านก็ต้องมีขันติความอดทน ท่านอยากบรรลุผลคือ ความสุขที่จุดหมายปลายทางที่ท่านต้องการเอาไว้ ท่านไม่ย่อหย่อนในความพากความเพียรของท่าน อาศัยซึ่งท่านมีขันติความอดทน ครูบาอาจารย์ นักปราชญ์ราชบัณฑิตเมธีทั้งหลายนั้น ที่ท่านทำมานั้น ที่เราพากันไปกราบไปไหว้อยู่นั้น อะไรท่านได้ ได้รับมรรค รับผล รับประโยชน์เป็นที่น่ากราบไหว้บูชานั้น ท่านมีขันติความอดทนต่อลิ้น ต่อยุง ต่อทุกขเวทนาทั้งนั้น ต่อการเดินจงกรมอยู่ในป่าในดงในเขาก็ดี ท่านก็ไม่กลัวช้างกลัวเสืออะไร ลิ้นยุงจะมากัด ไม่กลัวโรคภัยไข้เจ็บอะไร ท่านสู้จริง ๆ นะ ท่านมีขันติความอดทนจริง ๆ ฉันอาหารอยู่ในป่าดงก็ดี มีอะไรตามมีตามได้ ท่านก็สู้ไปได้อย่างนี้ สู้จริง ๆ เดินบางวันทั้งหมดวันยังค่ำก็มี ท่านมีขันติความอดทนจริง ๆ นี่แหละ เรามาพิจารณาดู ขันติความอดทนให้บรรลุผล

สมัยครั้งพุทธกาลนั้น อย่างพระจักขุบาลอย่างนี้ ท่านทำความเพียรของท่าน ทำไม่หยุดไม่หย่อนจริง ๆ ทำเอายังไงก็เอาจริง ๆ เลยทีเดียว เอาหมดพรรษาไม่นอน จนดวงตานั้นแตกจึงได้บรรลุผล แหมองค์นั้นก็เอาจริงเอาจังมากเหลือเกินจึงได้บรรลุผลอันนั้น เราทุกคนทั้งภิกษุสามเณรก็ไม่ทำมากมายถึงขนาดนั้นเลยทีเดียว ยังอยู่ไกลมากเลยทีเดียว

ขันติความอดทนนี้ บางทีเราอาจจะตามใจของกิเลส อยากนอนเราก็นอน อยากนั่งเราก็นั่ง อยากเดินเราก็เดิน อยากไปไหนเราก็ไป

ตามอำนาจของกิเลส ให้มันสบายๆ อยู่อย่างนั้นเลยทีเดียว บัดนี้ เราก็บ่นว่าทำสมาธิจิตใจก็ไม่สงบมันฟุ้งซ่านอยู่ตลอด อันนี้มันเป็นอย่างนี้ เมื่อโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้นมาในร่างกายก็หงุดหงิดไปหมด ปวดแข้งปวดขา นั่งไม่ทนก็หงุดหงิดไปหมด มันขาดขันติความอดทนนี่แหละ มันจึงไม่เป็นตบะของนักพรต เหตุฉะนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงอยากให้พวกเราท่านทั้งหลาย ทั้งภิกษุ สามเณรก็ดี อุบาสก อุบาสิกาก็ดี ต้องให้มีขันติความอดทน

ตั้งแต่เบื้องต้นได้อธิบายมานั้น จนถึงขั้นสุดท้ายนี้ ก็ขอให้พวกเรามีขันติความอดทน ทำความพากความเพียรเพื่อจะฝึกฝนอบรมจิตใจของตนเองให้สงบ เมื่อจิตใจของเราสงบเป็นสมาธิแล้ว เราก็มีขันติความอดทนในสิ่งแวดล้อมทั้งหลาย เราจะใช้วิปัสสนากรรมฐาน ลำเลียงด้วยปัญญาแยกแยะให้เข้าใจในธรรมะคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเรียนโลกนี้ให้เข้าใจว่าเป็นธรรมชาติธรรมดาของโลกเป็นอย่างใด รูปร่างกายเป็นยังไง เกิดขึ้นมายังไง และต้นไม้ ภูเขา รถ เรือ บ้านช่อง ห้วยหนอง คลองบึง สิ่งที่ไม่มีวิญญาณก็ดีนั้น เรียกว่า อนุปาทินกสังขาร สังขารที่ไม่มีวิญญาณก็จะเรียนให้รู้ อุปาทินกสังขาร สังขารที่มีวิญญาณตั้งแต่มดแต่ปลวกมาถึงมนุษย์เรา ท่านทั้งหลายก็มาเรียนรู้ให้เข้าใจอันนี้ก็ต้องมีขันติความอดทนเอาไว้ จึงจะศึกษาสิ่งทั้งหลาย เหล่านี้ให้เข้าใจได้ ถ้าหาก

เราเข้าใจได้เราก็เรียกว่า บุคคลนั้นรู้ธรรมะ ถ้าหากเราไม่เข้าใจให้ถึงธรรมะ ให้รู้จักธรรมชาติธรรมดาของเขา เกิดขึ้นมาอย่างไร ตั้งอยู่อย่างใด แล้วดับไปอยู่ที่ไหน เราศึกษาไม่เข้าใจแล้ว เราก็ไม่รู้ธรรมะอะไร เราศึกษาให้เข้าใจก็ด้วยเป็นผู้มีขันติความอดทนเอาไว้นั่นแหละ จึงจะใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ใคร่ครวญให้ถี่ถ้วนแยกแยะออกมาแล้ว จนถึงรู้สภาวธรรมเป็นธรรมดาของสิ่งทั้งหลายเหล่านั้น อันนี้จะได้พากันบรรลุผลคุณงามความดี ผลออกมาแล้วก็จะได้มีความสุขความสบาย ในการยืน เดิน นั่ง นอน อยู่ที่ไหน

เหตุฉะนั้นพวกเราท่านทั้งหลาย ฟังการเทศนามาแต่ต้นจนอวสานนี้ ก็ขอให้พวกเราจงเป็นผู้มีขันติความอดทนดังได้อธิบายมา ก็เห็นเวลาพอสมควร ก็ขอยุติการเทศนาไว้เพียงแค่นี้ เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

แต่นี้ต่อไปก็ขอให้ทุกคนทำความสงบจนไปถึงเวลาพอสมควร จึงออกจากสมาธิ

รายชื่อผู้มีจิตศรัทธาร่วมทำบุญพิมพ์หนังสือ

ขันติ - ความอดทน

โดย พระอาจารย์เปลี่ยน ปญฺญาปทีโป

สายบุญบริษัทนันทพันธ์พริ้นติ้ง จำกัด

บริษัท นันทพันธ์พริ้นติ้ง จำกัด	๒,๐๐๐ เล่ม
คุณวรัญญา เลิศวรกิจพิพัฒน์	๕๐๐ เล่ม
คุณวาโย ตันติปาลกุล	๕๐๐ เล่ม
คุณศรีสุดา-นายแพทย์ศิริพงษ์- นายแพทย์ศศิน-คุณศรัณย์ ศรีบัณฑิตกุล	๔๐๐ เล่ม
คุณแม่วรรณา นาคำ (เชียงราย)	๓๐๐ เล่ม
คุณพัชผา คงชัยภูมิ	๓๐๐ เล่ม
คุณประภาวินทร์ ปาละวงค์- คุณธนิต ภูนาคพลอย	๒๐๐ เล่ม
พันเอกนรสิงห์ ภีฆะโยธิน และครอบครัว	๒๐๐ เล่ม
คุณจันทร์เพ็ญ และญาติธรรม	๑๕๐ เล่ม
คุณอรวรรณ เพ็ชรศิริกุล	๑๐๐ เล่ม
คุณบวร อิสรชีววัฒน์- คุณนุชนาฏ พงษ์วัชรารักษ์	๑๐๐ เล่ม
คุณวีนา จันทร์แก้ว-คุณศิริโสภา ฮอฟแมน	๑๐๐ เล่ม
คุณกมล โตแสงชัย และครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
คุณอุดมรัตน์ เอี่ยมเจริญ	๑๐๐ เล่ม
คุณอารยา วงศ์หงษ์กุล	๑๐๐ เล่ม
คุณวไลทัศน์ วรกุล	๑๐๐ เล่ม
คุณธัญญลักษณ์ นิมมานนิตย์	๑๐๐ เล่ม
คุณประกิต ชาตะ	๑๐๐ เล่ม
คุณศกุณภัทร มโนกนกพานิช	๑๐๐ เล่ม
คุณขจรศักดิ์ มณีอินทร์	๑๐๐ เล่ม
คุณสุเทพ-คุณพวงทอง ปานเนตรแก้ว	๑๐๐ เล่ม
คุณมาลีนาฏ เพชรแสงใส	๑๐๐ เล่ม
คุณโสพิศ	๑๐๐ เล่ม
คุณวรววรรณ	๑๐๐ เล่ม
คุณสุวิชา ภิญญูภาพ	๑๐๐ เล่ม
คุณอารยา อึ้งเจริญ พร้อมครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
คุณสิริการย์ อริยโชติพรสิน	๑๐๐ เล่ม
คุณวีระชัย ปทุมชัย	๑๐๐ เล่ม
คุณภัทรวดี วงศ์มีเกียรติ พร้อมครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
คุณพรเทพนิพัท พจน์วิวัฒน์ พร้อมครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
คุณแสงหล้า ฟองเงิน	๑๐๐ เล่ม
คุณเอมอร พจน์วิวัฒน์ พร้อมครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
พระมหาอาทิตย์ อาทิจฺโจ	๑๐๐ เล่ม
คุณนิพนธ์-คุณพิณนภา- คุณวิมลสิริ ปล้องอ้วน	๑๐๐ เล่ม
คุณวันดี พูลเกลี้ยง และทีมงาน Successmore	๙๙ เล่ม
คุณอภิวิชญ์ ทองสุข และทีมงาน Successmore	๙๙ เล่ม
คุณธนัทเศรษฐ หอวัฒนพันธ์	๘๐ เล่ม
คุณนาถฤดี ชุณห์เสรีชัย และพี่น้อง	๘๐ เล่ม
ร.ต.ต.ชยพล ธรรมโชติ	๖๖ เล่ม
คุณน้ำทิพย์ นางาม	๖๐ เล่ม
คุณบุญลือ-คุณอ่อนแก้ว บุญมี- คุณไวกูณฐ์-คุณเกศสนีย์- ด.ช.วรรณกร-ด.ช.วิชชากร ศรีพายัพ	๕๐ เล่ม
คุณดาวเรือง ตุ้มแสงทอง- คุณพัชรา เหลืองพิศาลพร	๕๐ เล่ม
คุณอัมพวัน คุณาพรธรรม	๕๐ เล่ม
คุณวไลพร จันทร์ศิริ	๕๐ เล่ม
คุณจันทร์ธีรา กัญจน์รติกานต์	๕๐ เล่ม
คุณพิมวลัญจ์ พินทุประภา	๕๐ เล่ม
คุณเยาวลักษณ์ ทาวรรณ	๕๐ เล่ม

คุณศิมิลิลภัทรฐา มาตารวิศักดิ์	๕๐ เล่ม	นายณัฐพล สุ้นโหย และครอบครัว	๓๐ เล่ม
คุณทองคำ ล้วนเนตร	๕๐ เล่ม	คุณธัญรัศม์ พึ่งสุรเศรษฐ์	๒๘ เล่ม
คุณวีรตี ทะพิงค์	๕๐ เล่ม	คุณธนู-คุณชลธิรา-คุณปวริศา พินิจวัฒน์	๒๐ เล่ม
พันเอกเชษฐกิตติ์ โสมอ่ำ-		คุณชลาธิป มณีโชติ	๒๐ เล่ม
สิบเอกหญิง กัญลดาภรณ์ คณะวาปี		คุณเจมส์ ศรีสมัย - คุณนิตยา กาวีบัว	๒๐ เล่ม
พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณกมลวิภา พันธ์ทอง และครอบครัว	๒๐ เล่ม
พันโทหญิง อารุณี ศรีอินทร์ พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณประภัทร-คุณเสาวรักษ์ ดิลกขมารักษ์	๒๐ เล่ม
คุณเพ็ญแข สุวรรณไศละ	๕๐ เล่ม	คุณนิตยา บุญเถิน	๒๐ เล่ม
คุณชุตาธร บัวเย็น	๕๐ เล่ม	คุณนภัทร	๒๐ เล่ม
ผศ.ดร.กรรณิการ์ คันธะรักษา	๕๐ เล่ม	คุณสุภางค์จิต พรมวงค์	๒๐ เล่ม
คุณเอมอร บูรณุปกรณ์	๕๐ เล่ม	คุณทวน เสียงตรง	๒๐ เล่ม
คุณสันต์ชัย-คุณอำพันธ์-		คุณนงนุช เสียงตรง	๒๐ เล่ม
คุณแพทย์จอนาตัน จรัญตั้งศรีวิมล	๕๐ เล่ม	ทันตแพทย์ เชียงชัย เสียงตรง	๒๐ เล่ม
คุณเบียร์ ซิดนีย์	๕๐ เล่ม	คุณพิชญาภา เสียงตรง	๒๐ เล่ม
คุณอุดมลักษณ์ ไชยแสงคำ	๕๐ เล่ม	คุณพิชญาภัค เสียงตรง	๒๐ เล่ม
คุณนัดดา โชคบุญยสิทธิ์	๕๐ เล่ม	คุณปราชญา เรืองโรจน์	๒๐ เล่ม
คุณวิริยาณัฐ ตระกูลธนาวงค์	๕๐ เล่ม	คุณศิริรัตน์ แปงสุข	๒๐ เล่ม
คุณมาลินี วรรณวงศ์	๕๐ เล่ม	คุณพ่อนัดดา-คุณแม่ชวนพิศ กันธะรักษา	๒๐ เล่ม
คุณกฤช กฤชเกยูร - คุณเกษร มีมงคล	๕๐ เล่ม	คุณถวิล ศรีวิชัย	๒๐ เล่ม
พญ.เพ็ญศิริ บุรินทร์กุล พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณผกาพันธ์ ณ เชียงใหม่	๒๐ เล่ม
คุณสันติ บุญอำนวย	๕๐ เล่ม	คุณพัชรินทร์ มีลาภ-คุณแม่สอิ้ง มีลาภ	
คุณสุนันทา ตั้งปนิธานดี พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	พร้อมลูกหลาน	๒๐ เล่ม
คุณชุติมา บุรินทร์กุล พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณเกวลิน บัวสีกองโรจน์	๒๐ เล่ม
คุณกานต์พิชชา สุทธิภาค	๕๐ เล่ม	คุณสุพร-คุณบุญธรรม ศรีพงษ์กุล	๒๐ เล่ม
คุณไข่มุกด์ เพ็ชรศรีกุล พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณอรพิน สุภาษี	๒๐ เล่ม
คุณเทิดเกียรติ ว่องพิสุทธิพงศ์	๕๐ เล่ม	คุณกชกร วงค์มา	๒๐ เล่ม
คุณกมลวรรณ จลาพงษ์พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม	คุณประภา กลิ่นสุวรรณ	๒๐ เล่ม
คุณปาลิดา ไชยแสงคำ	๓๔ เล่ม	คุณพัชฎาภรณ์ คำรินทร์	๑๙ เล่ม
คุณพร-คุณพริ้มเพรา-		ร้อยเอกสุวิช-คุณบังอร ช้างงาม พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณเมณิกา สาครชัยพิทักษ์	๓๐ เล่ม	คุณวิชัย อุทัยวรรณพร	๑๐ เล่ม
คุณโสพิศ	๓๐ เล่ม	คุณชมัยกร อุทัยวรรณพร	๑๐ เล่ม
คุณอรวรรณ ยงวัฒนา	๓๐ เล่ม	คุณณัชชา อุทัยวรรณพร	๑๐ เล่ม
คุณอัจฉรา ทองดีแท้	๓๐ เล่ม	คุณเกณิกา คุณยศยิ่ง	๑๐ เล่ม
คุณอรชร วิศรุต-คุณจรัล สุขพิมาน	๓๐ เล่ม	คุณกิตติ อุทโยภาศ	๑๐ เล่ม
คุณปราณี สาหร่ายทอง	๓๐ เล่ม	คุณแม่อำไพ วงค์อ่อน	๑๐ เล่ม
คุณเด่น-คุณพิรานันท์-คุณพิมพ์พจี ถาเมือง	๓๐ เล่ม	คุณจินตนารักษ์ วงค์อ่อน	๑๐ เล่ม

คุณปาณิศา ศรีสุเทพ ๑๐ เล่ม
คุณชะไมพร จารุแสงวิทยา-
คุณเกรียงไกร อยู่ประเสริฐ ๑๐ เล่ม
คุณกิติชัย อ้ายผง ๑๐ เล่ม
คุณกรมน ณัฏฐธนาชน ๑๐ เล่ม
คุณพศิน ณัฏฐธนาชน ๑๐ เล่ม
คุณกรชวัล ณัฏฐธนาชน ๑๐ เล่ม
คุณแม่พวงผกา เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณธราธิป เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณนภา เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณบริพัตร เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
ร.อ.ทัศไนย เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณสุภานันท์ เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณพัฒน์ เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณบพิธ เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณพศวัต เศรษฐกร ๑๐ เล่ม
คุณปฏิเวช สันตะวานนท์ ๑๐ เล่ม
คุณปรียานุช สันตะวานนท์ ๑๐ เล่ม
คุณเจริญพงค์ มงคลหอมกุล ๑๐ เล่ม
คุณสง่า คุณยศยิ่ง ๑๐ เล่ม
คุณแม่อรพรรณ-คุณรุ่งนภา ธรรมวรรณ ๑๐ เล่ม
คุณณัชรัตน์ แสนทานิธิศวร์-
พร้อมบุตรธิดาทุกคน ๑๐ เล่ม
คุณณัฐวัฒน์ กิตยานพลักษณ์ ๑๐ เล่ม
คุณนิธิศ รุ่งทอง ๑๐ เล่ม
คุณอุมาพร ใจเงิน ๑๐ เล่ม
คุณพิชชานันท์ สุขใจ ๑๐ เล่ม
คุณนริศรา หลวงเขียว ๑๐ เล่ม
คุณรัตนาภรณ์ นันทวี ๑๐ เล่ม
คุณอุมาพร ใจเงิน ๑๐ เล่ม
คุณชนากานต์ โตเทียม ๑๐ เล่ม
คุณประกายดาว สิ้นฤาษี ๑๐ เล่ม
คุณศรีนวล กาวิชัย ๑๐ เล่ม
คุณอัมพวัลย์ หาญเตชะ ๑๐ เล่ม
คุณอรวรรณ หรรษา ๑๐ เล่ม
คุณทรงพล ลมพัฒนา ๑๐ เล่ม
คุณสำลี ลมพัฒนา ๑๐ เล่ม
คุณเจนจิรา รักประยูร พร้อมลูกหลาน ๑๐ เล่ม
ร.ต.อ.สุทัศน์ นามแก้ว ๑๐ เล่ม
คุณเพลินตา มีกลิ่นหอม ๑๐ เล่ม
คุณพชรภูมิ มีกลิ่นหอม ๑๐ เล่ม
คุณนันท์ลภัส ๑๐ เล่ม
คุณมีนา ข่ายคำ-คุณรัชดาพร โลมะวิสัย ๑๐ เล่ม
คุณพัชราภรณ์ คำสิทธิ-
คุณพรรณทอง สร้อยฟ้า-
ด.ญ.พรไพลิน วงศ์ษา ๑๐ เล่ม
คุณฐนวัฒน์ คำสิทธิ-คุณนลินี นพจิรากุล ๑๐ เล่ม
คุณวีรเวศน์ -คุณโยษิตา มณีวรรณ์ ๑๐ เล่ม
คุณฐิติชญาน์ ปันแก้ว ๙ เล่ม
ร.ต.ท.ภูขวัญ ปันแก้ว ๙ เล่ม
คุณพิมพ์ฟ้า ปันแก้ว ๙ เล่ม
คุณกิติพัทธ์ ปันแก้ว ๙ เล่ม
คุณราตรี พันธ์ดง ๙ เล่ม
คุณนิภาพร พันธ์ดง ๙ เล่ม
คุณอรุณี พันธ์ดง ๙ เล่ม
คุณธัญพร ใยบัว ๙ เล่ม
คุณธนพร สิทธิพุฒมนต์ ๙ เล่ม
คุณปุณยวีร์ พันธ์ทิพย์ ๙ เล่ม
คุณเพ็ญศรี อาทิตย์ ๕ เล่ม
คุณแม่มาต ภู่ทับ ๕ เล่ม
คุณณิชาพร ธัญน้อม ๕ เล่ม
คุณณัฐพัฒน์ เอี่ยมสวัสดิ์ ๕ เล่ม
คุณอมร-คุณกรวรรณ บุญมี ๕ เล่ม
คุณสายฝน สุวรรณเลิศ ๕ เล่ม
คุณเกณิกา เชษฐรัตน์ ๕ เล่ม

สายบุญคุณจิรพรรณ คันธรส

ดร.อุไรวรรณ-คุณอนุ วุฑธานนท์ ๑,๐๐๐ เล่ม
คุณอดิศร-คุณจิรพรรณ คันธรส ๑๐๐ เล่ม
คุณนภาพร เศรษฐเสถียร ๑๐๐ เล่ม
คุณผานิต ธรรมทรงศนะ ๕๐ เล่ม

สายบุญ ผศ.ดร.อภิรมย์ สีดาคำ

พระครูธีรสุตพจน์(สง่า ไชยวงค์)	๑๕๐ เล่ม
อ.ฟองจันทร์ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา	๑๐๐ เล่ม
พระสถิตย์ โพธิญาโณ	๑๐๐ เล่ม
อ.สกุณา คงจันทร์	๑๐๐ เล่ม
คุณวิเชษฐ์ อิ่มเล็ก-คุณสุกัลยา รัตนพงศ์-ด.ญ.สุวิชาดา อิ่มเล็ก	๑๐๐ เล่ม
คุณศิวดล อมาตยกุล และครอบครัว	๙๙ เล่ม
คุณสุพัทรินทร์ อินชัย	๕๗ เล่ม
พระครูประวิตรวรานุยุต	๕๐ เล่ม
ผศ.ดร.อภิรมย์ สีดาคำ	๕๐ เล่ม
พระวุฒิชัย มหาสทฺโท	๕๐ เล่ม
พระครูสมุห์วัลลภ ฐิตสํวโร	๕๐ เล่ม
คุณฐิตินันท์ หล่อตระกูล	๕๐ เล่ม
พระกฤชณัท ดวงแก้วงาม	๕๐ เล่ม
คุณเชิงชาญ จริญญา	๕๐ เล่ม
คุณจำเนียร เฉลิมวงศ์วัฒน์ และครอบครัว	๕๐ เล่ม
ครอบครัวตันสภาพร	๕๐ เล่ม
อ.ประไพศิริ. สันติทฤษฎีกร	๓๐ เล่ม
ดร.ส่งเสริม แสงทอง	๓๐ เล่ม
ผศ.ดร.นพดณ-คุณศิริลักษณ์-ด.ช.ศุภกร ปัญญาวีรทัต	๓๐ เล่ม
คุณธัญวลัย เกษตระทัต	๓๐ เล่ม
พระนคร ปญฺญาวชิโร	๓๐ เล่ม
พระปลัดสุชาติ สุวฑฺฒโก	๓๐ เล่ม
คุณอรรถวุฒิ จันทร์แทน	๓๐ เล่ม
ส.อ.สืบสาย สายทรัพย์สิน	๓๐ เล่ม
คุณยุทธภูมิ เพชราช	๓๐ เล่ม
คุณอัครชัย ทองเหลือง	๓๐ เล่ม
คุณสุวรินทร์ มือแป	๓๐ เล่ม
คุณสุภัสสรา-นายยงยุทธ-ด.ช.ฉัตรชัย บัวกัน	๓๐ เล่ม
คุณขนิษฐา-คุณจุฑามาศ-คุณชุติมา รัตนัง	๓๐ เล่ม
คุณยุทธภูมิ เพชราช	๓๐ เล่ม
ร.ต.ชาติชาย พานิช	๓๐ เล่ม
คุณอิศรากุล วิไลลักษณ์ ตุ่นเครือ	๓๐ เล่ม
คุณรสสุคนธ์ เรือนเมืองใจ พร้อมครอบครัว	๒๙ เล่ม
เด็กหญิงมาศระมิงค์ เงินคำคง	๒๙ เล่ม
คุณจันทราวดี แสงเมือง	๒๙ เล่ม
คุณวิมลลักษณ์ ปุณโณฑก	๒๕ เล่ม
คุณปรสงค์ เหลี่ยมแสง	๒๑ เล่ม
คุณเอกชัย โตจรรยาภรณ์	๒๐ เล่ม
คุณพจมาน ตันติพิพัฒน์ภิญโญ พร้อมครอบครัว	๒๐ เล่ม
คุณธนพิพัฒน์ เที่ยงโชคชัย พร้อมครอบครัว	๒๐ เล่ม
คุณโชติกา ขันไชย	๒๐ เล่ม
คุณเอกราช พุทธสอน พร้อมครอบครัว	๒๐ เล่ม
คุณวิมลฤดี เกศรักษ์	๒๐ เล่ม
คุณสังวรณ์ ใจหาญ	๒๐ เล่ม
คุณศิรินันท์ อินต๊ะศรี	๒๐ เล่ม
คุณจักรกฤษณ์ อินต๊ะศรี	๒๐ เล่ม
คุณอาทิตยา ศิริพันธ์	๒๐ เล่ม
คุณกู่ จันทร์ต๊ะ พร้อมครอบครัว	๒๐ เล่ม
คุณกชพรรณ ยอดคำแปง	๒๐ เล่ม
คุณมงคง-คุณเยาวนิตย์ ลีรดัรชุ์ และครอบครัว	๒๐ เล่ม
พ.ต.ท.พายัพ-คุณรำพรรณ อุสิทธิ์	๒๐ เล่ม
คุณอำพร ยิ่งเสริญ	๒๐ เล่ม
คุณแม่จันทร์ แก้วโมรา-คุณกานต์-คุณนัยนา กลิ่นผกา	๒๐ เล่ม
ครอบครัวขันทะ	๒๐ เล่ม
คุณพ่อบุญตัน-คุณจารุวรรณ ชิดนายี	๒๐ เล่ม
คุณธัญลดา คำเปลี่ยน พร้อมครัว	๒๐ เล่ม
คุณป้าลัดดา ปิ่นเย็น	๒๐ เล่ม
คุณสมาน ชมถิ่น	๒๐ เล่ม
คุณญาดา สุโท	๒๐ เล่ม
คุณอาทิตยา ศิริพันธ์	๒๐ เล่ม
คุณแม่นาง จินดารักษ์	๒๐ เล่ม
คุณวีรยศ นรานุต	๒๐ เล่ม
คุณสมภพ มือแป	๒๐ เล่ม
พระพรหมมินทร์ พุทธสโร	๒๐ เล่ม
คุณณรงค์ - คุณจันทร์ฉาย อาจหาญ พร้อมบุตร	๒๐ เล่ม
สถานปฏิบัติธรรมกองกู่	๒๐ เล่ม
นายบุญหลง นางจันทร์สม กาวิลา	๑๙ เล่ม
นายชูเกียรติ ฐิติกุลวงศ์ น.ส.สุพัตรากาวิลา	๑๙ เล่ม
ส.อ.มงคล อุตมะโน	๑๙ เล่ม

คุณวันเพ็ญ สมานมิตร พร้อมครอบครัว ๑๕ เล่ม
ด.ช.นาทีชัย สราญชัย ๑๓ เล่ม
คุณสุชาติ สุโขทัย พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณอรศรี โยนิจ พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณประจักร์ แก้วเนียม ๑๐ เล่ม
คุณภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม ๑๐ เล่ม
คุณทัศนีย์ - คุณบรรจง สุนันตา ๑๐ เล่ม
คุณชลิตา ศรีวิชัย ๑๐ เล่ม
คุณสุดา อภิวิชย์ ๑๐ เล่ม
คุณเล็ก จันทร์มะโน ๑๐ เล่ม
คุณนพรัตน์ ปัญญาฟู (ดีเจแอ็ด) ๑๐ เล่ม
คุณสงวน-คุณพรรษา-คุณจุฑามาศ แก้วโห้ ๑๐ เล่ม
คุณนิรมล วีระฤทธิ์ ๑๐ เล่ม
คุณสุขสันต์ ปัญญากาศ ๑๐ เล่ม
คุณไพฑูลย์ ใจศิลป์ ๑๐ เล่ม
คุณไพฑูรย์ - คุณกุสุมา ทองใบ ๑๐ เล่ม
คุณไผ่ ผูกรักษ์ ๑๐ เล่ม
คุณลำดวน สุมานะ ๑๐ เล่ม
คุณแม่เกี๋ยงคำ เดชคุณมาก ๑๐ เล่ม
ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม ๑๐ เล่ม
คุณอมร ผัดเวียง ๑๐ เล่ม
คุณชูชัย ฐิติกุลวงศ์-คุณดุจฤดี สุริยาวงค์ ๑๐ เล่ม
คุณบัวชร ใจโต ๑๐ เล่ม
ร้อยตรีสนั่น-คุณสุมาลี-คุณสุเนติกานต์ จิมารส ๑๐ เล่ม
คุณศุภกานต์ ปิ่นหย่า ๑๐ เล่ม
คุณจันทร์ ญาติฝูง ๑๐ เล่ม
คุณสุทธิลักษณ์ มะโนวงค์ ๑๐ เล่ม
คุณอรุณี-คุณวุฒิเดช-คุณทัตพิชา ทองประศรี ๑๐ เล่ม
คุณอำพรรณ ปั๋นบัน ๑๐ เล่ม
ร.ท.สถิตย์ สัตย์สม ๑๐ เล่ม
คุณชวพร สัตย์สม ๑๐ เล่ม
คุณเกศริน สัตย์สม ๑๐ เล่ม
ด.ญ.ปภัชญา นันทขว้าง ๑๐ เล่ม
คุณบัวลอย หลักดี ๑๐ เล่ม
ด.ช.นัฐพล มะโนขัน ๑๐ เล่ม
คุณมณีรัตน์ คงดี พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณสมพร โปธา ๑๐ เล่ม
ด.ช.ธนสรณ์ ดุษฎีโรจน์ ๑๐ เล่ม
คุณอัมพร วชิระโพธิ์ ๑๐ เล่ม
คุณณัฐฐินี พึ่งเทศ ๑๐ เล่ม
คุณทัศนีย์ ร่มเย็น พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณแม่นิ่ง นิวาส ๑๐ เล่ม
คุณศรีทอง นิวาส ๑๐ เล่ม
คุณพ่อจำรัส ราชา พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณเทียม พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
ร้านเชียงใหม่โฆษณา ๑๐ เล่ม
คุณสุมนา กัลลกะ ๑๐ เล่ม
ดช.อนุวรรตน์ สราญชัย ๙ เล่ม
คุณภาณุพงศ์ จันทา ๕ เล่ม
คุณวิเชียร ยอดศรีวรรณ ๕ เล่ม
คุณพ่อวิชิต-คุณแม่บุญปั๋น วรจักร ๕ เล่ม
คุณนิมิตร วรจักร ๕ เล่ม
คุณมัยรัตน์ วรจักร ๕ เล่ม

สายบุญชุมชนบ้านใหม่สามัคคี หมู่ ๖ ต.แม่เหียะ

คุณแม่น้อย อินทรโยธิน-ร.ต.อ.รัญชัย-
คุณกฤษณา ทรัพย์อนันต์ ๑๐๐ เล่ม
คุณยุทธศักดิ์ คุณนารีรัตน์ ศุภยางค์
พร้อมครอบครัว ๕๐ เล่ม
พ.ต.ท.พงศ์พจน์ ธรรมากุลวิชช์ ๕๐ เล่ม
คุณจิตราภรณ์-คุณวราภรณ์-
คุณนิลวรรณ แสงอินทร์ ๕๐ เล่ม
พ่อหลวงศีลธรรม แม่หลวงศรีนวล จันทร์ใจวงศ์ ๕๐ เล่ม
คุณเดชดวง-คุณนิตยา อินทรกำแหง ๕๐ เล่ม
ร.ต.ต.ธงชัย-คุณชยกร อินแถลง ๕๐ เล่ม
คุณกนกนุช ทวีวงค์ ๕๐ เล่ม
คุณจันทร์เป็ง แจ่มเมธีกุล ๕๐ เล่ม
คุณอรจิต สุขสงค์ ๕๐ เล่ม
น.พ.อดุง-คุณมยุรี ศรีรัตนมัลล์ และครอบครัว ๕๐ เล่ม
คุณสมชาย-คุณอรวรรณ บุญประเสริฐ ๕๐ เล่ม
คุณสุภา ไตรทิพพิสมัย ๕๐ เล่ม

ร.ต.ศักดิ์ดา-คุณมณี ริ้วทอง ๔๐ เล่ม
คุณจุพัมภา วิบูลยเสข ๓๐ เล่ม
คุณสุรินทร์ สัตตทิพย์พงศ์ ๓๐ เล่ม
คุณสมบูรณ์ อภิญญานุกุล ๓๐ เล่ม
คุณสุวรินทร์ สิงหยะกุล ๓๐ เล่ม
คุณอนันต์-คุณวราภรณ์ แมลงภู่ทอง ๓๐ เล่ม
คุณวัลภา ทิพกนก ๓๐ เล่ม
คุณสถาพร รวดเร็ว ๓๐ เล่ม
คุณแสงเดือน ไชยกุล ๒๐ เล่ม
คุณวันเพ็ญ ทัพขวา ๒๐ เล่ม
คุณวรินทิพย์ สุนทรพรประภา และครอบครัว ๒๐ เล่ม
คุณอารีย์ ประกัตฐโกมล และครอบครัว ๒๐ เล่ม
คุณอนันต์ ไตรทิพพิสมัย ๒๐ เล่ม
คุณปิลันธนา ไตรทิพพิสมัย ๒๐ เล่ม
คุณปิยะธิดา ดำบรรพ์-
คุณเศรษฐโชค ไชยเจริญวงศ์ ๑๒ เล่ม
คุณเมธากร ไตรทิพพิสมัย ๑๐ เล่ม
คุณประเสริฐ กาวีนุ ๑๐ เล่ม
คุณภาดร รอดเรือน ๑๐ เล่ม
คุณฑิราวรรณ ชัยสิทธิกุล ๑๐ เล่ม
คุณคำบาง จินาราช-คุณอำไพร จินาราช ๑๐ เล่ม
คุณฑิฆัมพร-คุณพนิดา-ด.ญ.นิดา ชัยสิทธิ์กุล ๑๐ เล่ม
คุณวรกัญญา-ด.ช.บุญญากร-
ด.ช.บุญญาปัน ชัยสิทธิกุล ๑๐ เล่ม
คุณพจนีย์ ยศบุญมี ๑๐ เล่ม
คุณนงเยาว์ ดำบรรพ์ ๑๐ เล่ม
คุณหนิ้ว-คุณฟอง โยธา ๑๐ เล่ม
คุณก้านตอง แจ่มเมธีกุล พร้อมครอบครัว ๑๐ เล่ม
คุณพราวตา มณีธร ๑๐ เล่ม
คุณพัตรานัน-คุณรัตนกำพล มะโนเต็ม ๑๐ เล่ม
คุณประภา บรรหาร ๙ เล่ม
คุณณรงค์ชัย-คุณจุไร-คุณจิรณัฐ พิณโนเอก ๗ เล่ม
คุณฑีฆาวุฒิ ชัยสิทธิกุล ๕ เล่ม
คุณบุญ-คุณฟองแก้ว คำฟู, คุณนงเยาว์ คำฟู ๕ เล่ม
คุณพงศ์พิช ชัยชนะ ๒ เล่ม

สายบุญ หมู่ ๘ ต.แม่เหียะ

คุณอัจฉราวรรณ จันทร์เจนจบ ๒๐ เล่ม
คุณพิสมัย ประสานสม ๑๐ เล่ม
คุณวิไลวรรณ ชนะศึก ๑๐ เล่ม
คุณศิยานารถ ยอดคำ ๑๐ เล่ม
คุณสุธานันท์ ทองคำ ๑๐ เล่ม
คุณกมลวรรณ ยอดคำ ๑๐ เล่ม
คุณมุกดา หมั่นเขตกิจ ๑๐ เล่ม
คุณยุพดี เครือแปง ๑๐ เล่ม
คุณเยาวลักษณ์ ขำศรี ๑๐ เล่ม

สายบุญ HHE CNX ต.ป่าแดด

คุณชญากุล ชูณะวัฒน์-
พร้อมครอบครัว และปิยะมิตร ๒,๕๙๒ เล่ม

สายบุญ หมู่ ๕ ต.แม่เหียะ

คุณชฎิล-คุณชานน-คุณกิตินันท์ ศิลปิกุล ๑๕ เล่ม
คุณนภาพันธ์ ขวัญเมือง ๑๐ เล่ม
คุณมีนา บูรณะภัทร์พิมล ๑๐ เล่ม

สายบุญเพื่อน, พาณิช รุ่น ๑๔

คุณกัณธริศชา สกุลครู และเพื่อนๆ ๑๕๐ เล่ม
คุณธนันต์พร ลัคนาวิเชียร ๑๐๐ เล่ม
คุณเศรษวัจน์ ตนะพงษ์-คุณพีรดา ชนะกุลกิตติ ๑๐๐ เล่ม
คุณบันเทิง-คุณวรรณวิภา ตันติวิท แม่โจ้กอล์ฟ ๑๐๐ เล่ม
คุณปราณี กองงาม และครอบครัว ๑๐๐ เล่ม
คุณกาญจนา เพิ่มสิน พร้อมครอบครัว ๑๐๐ เล่ม
คุณปริญญา อินยา ๑๐๐ เล่ม
คุณสุมาลี แซ่เฮง ๑๐๐ เล่ม
คุณพิจิตร์-คุณพิพ์ผกา พร้อมครอบครัว ๙๙ เล่ม
คุณศิริพร โตโอมะ ๕๐ เล่ม
คุณชรัญ วงค์อินทร์ ๕๐ เล่ม

คุณภูมิพัฒน์ โนจา ๕๐ เล่ม
คุณพรหม ปันทิยะ ๕๐ เล่ม
คุณสุภาพ อ่ำใจ ๕๐ เล่ม
คุณมณเฑียร ผ่องผุด ๕๐ เล่ม
คุณจิตรชญา ศรีงาม ๕๐ เล่ม
คุณอำไพ ปัญญา พร้อมครอบครัว ๕๐ เล่ม
คุณรื่นฤทัย ลิลาวดีพร้อมครอบครัว ๕๐ เล่ม
นพ.วชิระ - คุณปัณฑ์ฐิศา โมกมล ๕๐ เล่ม
คุณบุญสิตา ทองเงา ๕๐ เล่ม
คุณชวนชม บุญตันจีน ๕๐ เล่ม
คุณกฤษณา จิรพัทธ์พงศกร ๕๐ เล่ม
คุณผ่องพรรณ และครอบครัว ๕๐ เล่ม
คุณพรนภา พิพัฒนาพิภพ ๕๐ เล่ม
คุณสุพิศพร การะหงษ์ ๔๐ เล่ม
คุณกมลลักษณ์ มหานาม ๓๐ เล่ม
คุณอนัญญา วัฒนประทีป ๓๐ เล่ม
คุณอิสรีย์ ชัยถาวรวงศ์ ๓๐ เล่ม
คุณวิภาวรรณ แก้วขัติ ๓๐ เล่ม
คุณธัญญวัฒน์ กล้าหาญ ๓๐ เล่ม
คุณสุภาภรณ์ เศรษฐีธร ๓๐ เล่ม
คุณนงคราญ ยันต์ทองอยู่ ๓๐ เล่ม
คุณอรุณ พรหมเพ็ชร ๓๐ เล่ม
คุณณัฐากาญจน์ กัมลาศพิทักษ์ ๓๐ เล่ม
อาจารย์รุจิรา โสภาศรี ๒๐ เล่ม
คุณนิโลบล บุญมาลา ๒๐ เล่ม
คุณสุรสินธ์ สุขเกษม ๒๐ เล่ม
คุณอนัญญา แสงเดช ๒๐ เล่ม
คุณนันท์นภัส พันธุ์ศรี ๒๐ เล่ม
คุณฉัตรชัย สุริยพฤกษ์ ๒๐ เล่ม
คุณชนกฤต – คุณสายสมร โชติปิติเลศ ๒๐ เล่ม
คุณสุรพล ใจพรมเมือง ๒๐ เล่ม
คุณเดช สุวรรณโชติ ๒๐ เล่ม
คุณจรัล ไชยวงศ์ ๒๐ เล่ม
คุณกัลยา ยศสันเทียะ ๒๐ เล่ม
คุณวิชัย - คุณสุพิน เรือนเป็ง ๒๐ เล่ม
คุณอุทัย นิภาพรรณ วงศ์มีบุญ ๑๒ เล่ม
คุณกิ่งแก้ว มูลนิลตา ๑๐ เล่ม
คุณธัญญารัตน์ เตชะตุ้ย ๑๐ เล่ม
คุณสุกานดา บุญซาว ๑๐ เล่ม
คุณวราพร ทิพนี ๑๐ เล่ม
คุณลักษณา เกตุมนี ๑๐ เล่ม
คุณขวัญใจ จินา ๑๐ เล่ม

สายบุญ คุณนวรัตน์ ศิริเขตต์

คุณนงลักษณ์ ทองคำคูณ และครอบครัว ๒๐๐ เล่ม
คุณวิลาศ ปัญญาวงศ์ ๒๐๐ เล่ม
คุณวีระชัย-คุณวัลลภา เตชะวัชรีกุล ๑๐๐ เล่ม
คุณกฤษณ์-คุณศิรินันทา-คุณกวิสรา-
คุณวิน กระแสเวส ๑๐๐ เล่ม
คุณเสาวคนธ์ ชูศรี และครอบครัว ๕๐ เล่ม
คุณน้ำทิพย์ คงเขียว และครอบครัว ๕๐ เล่ม
คุณประดิษฐ์-คุณสุภาภรณ์-คุณอิชญา-
คุณณฐกร ขาวสาย-คุณปาจรีย์ สุบรรพวงศ์ ๕๐ เล่ม
คุณรังสรรค์-คุณนวรัตน์-คุณรัฐนันท์ ศิริเขตต์ ๓๐ เล่ม
คุณนรีรัตน์ กาโน ๓๐ เล่ม
คุณนฤมล-คุณภัทรวุฒิ เผ่าสุวรรณ ๓๐ เล่ม
คุณวิไล อุตวิชัย ๓๐ เล่ม
นพ.กนก-คุณกชกร อุตวิชัย ๓๐ เล่ม
คุณพรพิศ เดชาวัฒน์ ๒๕ เล่ม
คุณฐิติรัตน์ ตันติวัฒน์ ๒๕ เล่ม
คุณศุภารัตน์ ศิริเขตต์ ๒๐ เล่ม
คุณผิน อินทรส ๒๐ เล่ม
คุณมาลีลักษณ์ ฉัตรชนาพร ๒๐ เล่ม
คุณศศิธร ปันวงค์ ๒๐ เล่ม
รศ.จรูญ-คุณสุชาดา สุขเกษม ๒๐ เล่ม
คุณจิรภา สุขเกษม ๑๐ เล่ม
ด.ช.กิตติศักดิ์ สิทธิแสง ๑๐ เล่ม
คุณปรานี ปุ๊กตา ๑๐ เล่ม
คุณเด่นชัย ว้องต้อ ๑๐ เล่ม

สายบุญ คุณดวงชีวัน พีระเพ็ญ

ครอบครัว เอื้อตระกูล	๘๐ เล่ม
คุณดวงชีวัน พีระเพ็ญ	๕๐ เล่ม
คุณณชนก จันทร์มั่นใจ	๕๐ เล่ม
คุณธนิตา เอื้อตระกูล	๕๐ เล่ม
คุณลาวัลย์-คุณดลญา ศิลาพงษ์	๕๐ เล่ม
คุณนพนัย ศรีวิไล	๕๐ เล่ม
คุณกิ่งกานต์ จินะปัน พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณน้อมจิตร คุณประดิษฐ์	๕๐ เล่ม
คุณปัทมา จักษุรัตน์	๕๐ เล่ม
คุณณรงค์-คุณอุบล ก่องแก้ว และครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณบุญเริง-คุณเจษฎา ก้อนแก้ว และครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณนันยน์ปพร ประสิทธ์คุณภัทร และครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณศุภกฤต กีรติปาล	๔๓ เล่ม
คุณปฐมพัฒน์ ทิพบุญ	๓๐ เล่ม
คุณเสาวนีย์ พิชวงค์	๓๐ เล่ม
คุณสรวงสุดา จันทระเปารยะ	๓๐ เล่ม
คุณละไม อัตประชา	๓๐ เล่ม
ครอบครัวตันนิชวาลวงศ์	๓๐ เล่ม
คุณสุชานาฏ กีรติปาล	๓๐ เล่ม
คุณวีรพันธ์ เถียรรุ่งเรืองชัย	๒๕ เล่ม
คุณพรพิมล เถียรรุ่งเรืองชัย	๒๕ เล่ม
คุณสุรพงศ์ พีระเพ็ญ	๒๐ เล่ม
คุณสุชิระ-คุณพัณภัช พุทธบริวาร	๒๐ เล่ม
คุณณัฐพร อนงค์จิตร	๒๐ เล่ม
คุณนิตยา กันธิยะ	๒๐ เล่ม
คุณนัสชนก นุสุริยา	๒๐ เล่ม
คุณดรุณี บางรัก และครอบครัว	๒๐ เล่ม
คุณอริสา พีระเพ็ญ	๑๐ เล่ม
คุณแพรพลอย พีระเพ็ญ	๑๐ เล่ม
คุณเรวัตร จันทร์มั่นใจ	๑๐ เล่ม
คุณบุญเชื่อม จันทร์มั่นใจ	๑๐ เล่ม
คุณราชรัฐ จันทร์มั่นใจ	๑๐ เล่ม
คุณชีวิน จันทร์มั่นใจ	๑๐ เล่ม
คุณพิมพ์พรรณ เลาหกุล	๑๐ เล่ม
คุณจิรภัทร บำเพ็ญสุขจิต	๑๐ เล่ม
คุณวีระยุทธ บุญเลิศ	๑๐ เล่ม
คุณภาวิณี อินหล้า	๑๐ เล่ม
คุณคุณานนท์ อินหล้า	๑๐ เล่ม
คุณขวัญจิต วงศ์พลัง	๑๐ เล่ม
คุณบัวตอง หอมนาน	๑๐ เล่ม
คุณนุจรีย์ อินทะขันธ์ พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณอังควรีย์ มณีเกี้ยง พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณพิสัย อภิบาลวนา พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณชลิดา อิทธิพลจันทร์	๑๐ เล่ม
คุณสายัณห์ เชาว์พิพัฒน์วงศ์	๑๐ เล่ม
คุณมนัญชยา เชาว์พิพัฒน์วงศ์	๑๐ เล่ม
คุณเหมวัต เชาว์พิพัฒน์วงศ์	๑๐ เล่ม
คุณธนิก เลาวัฒนา	๑๐ เล่ม
คุณสิริวรนาถ เลาวัฒนา	๑๐ เล่ม
คุณอรุชา เลาวัฒนา	๑๐ เล่ม
คุณมธุริน เลาวัฒนา	๑๐ เล่ม
คุณพูลสวัสดิ์ ไทยสวัสดิ์	๑๐ เล่ม
คุณสิริลักษณ์ ไทยสวัสดิ์	๑๐ เล่ม
คุณฐิติชญาณ์ ไทยสวัสดิ์	๑๐ เล่ม
คุณธันฐกรณ์ ไทยสวัสดิ์	๑๐ เล่ม
คุณวรพล ตันฒิกุล	๑๐ เล่ม
คุณฅฑาเทพ สนธิสรรค์	๙ เล่ม

สายบุญ คุณพิมพ์จิรัชยา ธาราธารักษ์

คุณอารีย์ จันทร์สว่าง	๑๐๐ เล่ม
คุณนวลลักษณ์ เจริญทรัพย์และครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
คุณปภัสรินทร์-คุณศิรวีย์ ศิระพัชรพงศ์	๕๑ เล่ม
ผศ.ดร.ชูรัตน์-คุณพิมพ์จิรัชยา ธาราธารักษ์	๕๐ เล่ม
คุณอัญชลี รัตนประดิษฐ์	๒๐ เล่ม
คุณศิริพร รัตนประดิษฐ์	๒๐ เล่ม
คุณยุพิน ทิพรัตน์	๑๙ เล่ม

คุณพิทยา หันชัยเนาว์	๑๐ เล่ม
คุณบุษยมาศ สิงห์ทอง	๑๐ เล่ม
คุณนิตยา จเรวรรณ	๑๐ เล่ม
คุณประภากร จเรวรรณ	๑๐ เล่ม
คุณธานินทร์ จเรวรรณ	๑๐ เล่ม
คุณพิมพ์พา ปันแก้ว	๙ เล่ม

สายบุญ ปลัดอุทัย อุปันโน

คุณสมพิศ วงษ์ครุธ	๑๐๐ เล่ม
คุณวารุณี กึกก้อง	๕๐ เล่ม
คุณจรัล ขัตตเนตร์	๓๐ เล่ม
คุณอุทัย อุปันโน	๓๐ เล่ม
คุณจียาพร เครือเทียนทอง	๓๐ เล่ม
คุณพรศรี ศรีษะเกตุ	๒๐ เล่ม
คุณพรรณี อุปันโน	๒๐ เล่ม
คุณณิชนันท์ ปวงนิยม	๒๐ เล่ม
คุณมะลิวัลย์ เลกะกุล	๒๐ เล่ม
คุณจินตนา วุฒิคุณ	๒๐ เล่ม
คุณสรัญญา โพทะยะ	๒๐ เล่ม
คุณสวิง อุปันโน	๒๐ เล่ม
คุณอรทัย มะศักดิ์	๒๐ เล่ม
คุณประภาพร มูลอินต๊ะ	๒๐ เล่ม
คุณธีรภรณ์ สีสมบูรณ์	๒๐ เล่ม
คุณพิกุล คำซาว	๒๐ เล่ม
คุณอมรรัตน์ ทองดีโลก	๑๙ เล่ม
คุณสุดารัตน์ ชัยมงคล	๑๘ เล่ม
คุณธนทรัพย์ จันทรัตน์	๑๐ เล่ม
คุณวันทนา ก่ำทอง	๑๐ เล่ม
คุณณัฐธยาน์ สมใจ	๑๐ เล่ม
คุณพันธ์วิรา กะตะโท	๑๐ เล่ม
คุณนฤมล ดาวเรืองแสง	๑๐ เล่ม
คุณพัชรินทร์ ทาระวรรณ	๑๐ เล่ม
คุณจิระ ขันทอง	๑๐ เล่ม
คุณพัฒนพงษ์ รักสัตย์	๑๐ เล่ม
คุณนิพนธ์ แพทย์สมาน	๑๐ เล่ม
คุณกานจรีย์ ใจเปี้ย	๑๐ เล่ม
คุณจรรจีรา หม่อมศรี	๑๐ เล่ม
คุณหนึ่งฤทัย เตมีชิว	๑๐ เล่ม

สายบุญคุณวิไลวรรณ คุณาวรารักษ์

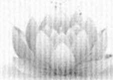
คุณสุรวิชย์-คุณรพีพันธ์ ธรรมวาทิตย์ และครอบครัว	๑๐๐ เล่ม
นาวาอากาศโท ธนภัทร-คุณพิชชาภัทร์ เนตรสกุล	๑๐๐ เล่ม
คุณอรัญญา บัวสุวรรณ จ.อุดรธานี	๑๐๐ เล่ม
คุณจิรภา-คุณกาญจนา หาญศิริวัฒนกิจ	๑๐๐ เล่ม
ครอบครัวคุณาวรารักษ์-คุณวิจิตรา วิภูษณวรรณ	๖๐ เล่ม
พ.ต.ท.วิสุทธ์ คุณอรพิน- ส.ต.ต.หญิงสุพิชฌาย์ แก้วอินตา	๕๐ เล่ม
คุณศินันท์ ศิริวรรณ์ฤทธิ พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณกมลพรรรจน์ ทองคำ สนง. แขวงกาวิละ	๕๐ เล่ม
คุณกัญญพัชร ภูมิสวัสดิ์ ปณ. กทม.	๕๐ เล่ม
น.ท.ฐากูร เที่ยวบุญ พร้อมครอบครัว	๕๐ เล่ม
คุณสุดาภรณ์ รู้บุญ –คุณเหมือนฝัน อินทร์ปรีย์	๕๐ เล่ม
คุณวสุ สัทธานนท์	๕๐ เล่ม
คุณอัมพร นะติกา ผู้ชำนาญการ อ.แม่แจ่ม	๕๐ เล่ม
คุณนิวัตร-คุณจิดาภา วรรณวิจิตร	๕๐ เล่ม
คุณนพเก้า-คุณสุภาพร โรจน์รุ่ง	๕๐ เล่ม
คุณอมรรัตน์ แก้วใจ	๕๐ เล่ม
คุณศรีปภา แก้ววิชิต	๕๐ เล่ม
น.อ.วิษณุ-คุณมณีรัตน์ สัทธานนท์	๕๐ เล่ม
ครอบครัวจิราพงษ์	๕๐ เล่ม
คุณกัญจน์สตา พงษ์พินยาพิบูลย์	๔๐ เล่ม
คุณรัชนีกร พงษ์พินยาพิบูลย์	๔๐ เล่ม
คุณธิสร สมภิบาล	๔๐ เล่ม
คุณจันทรา ไพรสีน้ำเงิน และครอบครัว	๓๐ เล่ม
คุณสมทรง สิทธิพรหม	๒๕ เล่ม
คุณอังษณา สิทธิพรหม	๒๕ เล่ม
คุณธัญเทพ แช่มช้อย	๒๐ เล่ม
คุณสมนึก ทรายคำ	๒๐ เล่ม
คุณไมตรี ทิศลา	๒๐ เล่ม

คุณญานวดี แก้วปิยรันต์	๒๐ เล่ม
คุณวีรยา อิ่นคำ - คุณภาษิต ลาดเหลา	๒๐ เล่ม
ร.ต.หญิง ดวงฤทัย บุญศิริ	๒๐ เล่ม
พ.อ.มนตรี จีนนคร พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
ครอบครัว พงษ์พินยาพิบูลย์	๑๐ เล่ม
คุณจตุพร นันทรัตน์ พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณอัจฉรา ตางแกปิน	๑๐ เล่ม
ด.ช.วสุท นิ่มสังข์	๑๐ เล่ม
คุณภานุพร ชนะกิจวานิช	๑๐ เล่ม
คุณปุณิกา แย้มแสง พร้อมบุตร	๑๐ เล่ม
คุณบุญยกร ทองมา	๑๐ เล่ม
จ.ส.อ.อุเทน ใจมาสิทธิ์ พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
สิบเอก สนธยา แดนหมั้น พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณชนินท์กรณ์ เด่นสุข พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณจุฑาลักษณ์ ปานแย้ม พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณรัตนาภรณ์ รินมูล พร้อมครอบครัว	๑๐ เล่ม
คุณจักรศลย์ กิฎามร	๑๐ เล่ม
คุณปัทม์ดีติกา กิฎามร	๑๐ เล่ม
คุณญานิศา กิฎามรพัฒนา	๑๐ เล่ม
คุณเดือนนภา ซ้อมงาม พร้อมครอบครัว	๙ เล่ม
พ.อ.ภคภพ บุญวัฒนะกุล	๙ เล่ม
คุณนัฐพงษ์ ว่องไว พร้อมครอบครัว	๙ เล่ม
คุณพิทยุตน์ ไชยวงศ์ พร้อมครอบครัว	๕ เล่ม
คุณพัฒนา โชติประดิษฐ์	๕ เล่ม
คุณณิชกุลธร ชุนหสุวรรณ	๕ เล่ม
ครอบครัว ฉิมฉวี	๕ เล่ม
คุณปาริฉัตร จอมนงค์ พร้อมครอบครัว	๕ เล่ม
คุณรังสรรค์ เล็งคานนท์ พร้อมครอบครัว	๕ เล่ม
คุณขนิษฐา บุณยรัตพันธุ์	๕ เล่ม
คุณประสิทธิ์-นางระนอง จันทร์แก้ว	๔ เล่ม
คุณสุพรรณ-คุณสุพินท์-คุณศุภลักษณ์ มณีวรรณ	๓ เล่ม
จ.ส.อ.สันติ-น.ส.สุภาวิณี-ด.ช.ธนวรรธน์ รอดพันธ์	๓ เล่ม
ครอบครัว นวลเพชร	๓ เล่ม
คุณชัยชัช-นางจันทร์ทิพย์ ชนาลัย	๓ เล่ม
คุณสิริณัฏฐ์ อุ่นเมืองทอง	๒ เล่ม
คุณพรรณพิพา คำใจ พร้อมครอบครัว	๒ เล่ม

สายบุญ คุณรัศมิ์ชยาศา ไสยวงศ์

พญ.สร้อยสอางค์ เศรษฐวานิช และครอบครัว	๒๐๐ เล่ม
คุณวิรัช นิมมานวัฒนา	๒๐๐ เล่ม
คุณรัศมิ์ชยศา ไสยวงศ์	๑๐๐ เล่ม
พญ.ธัญญารัตน์ สิทธิวงศ์	๑๐๐ เล่ม
คุณเพ็ญแสง อินเขียวสาย	๕๐ เล่ม
คุณเกษม แช่มช้อย	๕๐ เล่ม
คุณฤทธิพงศ์ เตชะพันธุ์	๕๐ เล่ม
คุณจันทนา (ลำพูน)	๕๐ เล่ม
คุณรุจพร วิภาสุรมณฑล	๕๐ เล่ม
พันเอกพิเศษ ประภาส วนันตระกูล	๕๐ เล่ม
คุณชญากุล เกษมสำราญ และครอบครัว	๒๐ เล่ม
น.อ.หญิง สุธีรา ณ ลำปาง	๒๐ เล่ม
คุณอัสนา เกิดบุญส่ง	๒๐ เล่ม
คุณพวงพร สุระแสน	๒๐ เล่ม
คุณบุญสนอง สุขชาญไชย	๒๐ เล่ม
คุณอัจฉรา ไชยวงค์	๒๐ เล่ม
ครอบครัวคุณณรงค์-คุณสมบูรณ์ กลั่นษร	๒๐ เล่ม
คุณอุบลรัตน์ ใจมูล	๒๐ เล่ม
คุณสุธีรา แซ่นิ่ว	๒๐ เล่ม
คุณจันทร์เพ็ญ ชื่นชม	๒๐ เล่ม
คุณภารดี เสลานนท์	๑๐ เล่ม
คุณสินสร้อย เดียรถ์ภัทรดิลก	๑๐ เล่ม
ร.ต.พิเชฐ ใจมูล	๑๐ เล่ม
คุณคำออน ไชยวรรณ	๑๐ เล่ม
คุณจินตนา เตือนยืนยง	๑๐ เล่ม

อนุโมทนาสาธุ

ขันติ - ความอดทน